

## **LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU**

### **Turvallisuusalan koulutusohjelma (Laurea Leppävaara, turva), HSA06SA**

#### **LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMAT, YLEINEN KUVAAUS**

##### **Oppimiskäsitys Laureassa**

Ammattikorkeakoulun lakisääteisinä tehtävinä ovat tutkimus- ja kehittämistehtävä, aluekehitystehtävä ja pedagoginen tehtävä. Näiden tehtävien integroiminen on suunnannut Laureaa etsimään ratkaisuja, jotka parhaiten mahdollistavat asetettuihin haasteisiin vastaamiseen. Päämääränä ovat meiltä valmistuvat, tutkintojen edellyttämät osaajat, jotka ovat myös oman työnsä ja työelämän tutkivia kehittäjiä sekä sellainen tutkimukseen perustuva työelämäosaamisen kehittämistyö, jonka vaikutukset näkyvät toimintaympäristöissämme.

Tuloksena on korkeakoulujen arviointineuvoston palkitsema Learning by Developing -toimintamalli, joka tarkoittaa oppimisprosessin ja työelämälähtöisen kehittämishankeprosessin yhteensovittamista. Kehittämishanke rakentuu kumppanuusperiaatteelle, joka tarkoittaa sitä, että opiskelijat, opettajat ja työelämän asiantuntijat yhdessä työskentelevät hankeympäristössä. Oppiminen etenee hankkeen etenemisen myötä. Kun lähtökohtana on aito, työelämälähtöinen, tutkimukseen kytketty kehittäminen, oppiminen sisältää niitä osaamisen vaatimuksia, joita opiskelijan tuleva ammattikorkeakoulututkinto edellyttää.

Tietoyhteiskunnan jäsenenä olemme tietotulvan keskellä. Tietoa ei enää tarvitse antaa, tärkeintä on oppia käsittelemään ja valitsemaan merkityksellinen tieto, jota voi hyödyntää ja soveltaa omassa oppimisessa ja kehittämishankkeessa. Ammattikorkeakoulussa on tärkeää myös taitavaksi osaajaksi kehittyminen. Kehittämishankkeeseen osallistuminen mahdollistaa aitoihin työprosesseihin osallistumisen ja työvälineiden haltuun ottamisen käsitteinä ja taitoina. Työelämälähtöisessä kehittämishankkeessa yksilö ja hankeyhteisö oppivat. Lisäksi kehittämishanke tuottaa uutta osaamistietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

##### **Oppimisympäristöt**

Laurealainen oppimisympäristö mahdollistaa osaamisen kehittämisen oppijalle, organisaatiolle, alueelle ja kumppaneille. Oppimisympäristö on fyysinen ja psyykkinen tila, joka ilmentää kehittämistoiminnan toteuttamisen kulttuuria, henkeä, aikaa, yhteisöä ja käytännettä muodostaen siten osaamisen kehittämisen kokonaisvaltaisen toimintaympäristön. Osaamisympäristön tavoitteena on mahdollistaa oppimistulosten syntyminen ja tukea uuden osaamisen luomista ja kehittämistä sekä vuorovaikutusta toimintaympäristön kanssa. Oppimisympäristöt toteuttavat Laurean tavoitteellista kehittämistyötä.

Oppimisympäristöissä hyödynnetään sisäisiä ja ulkoisia verkostoja sekä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa työelämän kanssa. Uudet tiedot ja taidot hankitaan aidoissa ongelmanratkaisuihin ja kehittämistehtävissä, jotka tuovat reaali maailman kompleksisuuden osaamisen kehittämisen kohteeksi. Alueellinen vaikuttaminen lisääntyy rikastuttavien yhteisöjen ja niiden muodostamien verkostojen toiminnan kautta. Hankkeiden myötä opitaan verkostotoiminnan perusteita, sosiaalisuutta ja kommunikointia alan asiantuntijoiden kanssa. Työelämän ja opintojakson toisiaan kohtaava rajapinta on tärkeä kehittäjäksi kasvamisen ja osaamisen kehittämisen kannalta. Kehittäjäksi kasvatetaan tekemällä kehittämistyötä ja olemalla vuorovaikutuksessa osaamisverkostoissa.

Opiskelussa käytetään monipuolisesti tietolähteitä ja välineitä. Opiskelussa interaktiiviset oppimisympäristöt luovat puitteet mahdollistaen oppimisen strukturoinnin siten, että opiskelu tarjoaa tilanteita, haasteita ja välineitä, jotka auttavat oppijaa hyödyntämään omia ajattelun resurssejaan. Toiminta muodostuu jatkuvaksi ongelmanratkaisuprosessiksi, jossa korostuu tutkiminen, kehittäminen ja uuden osaamisen tuottaminen. Tietoisella ja systemaattisella kehittämistyöllä tuotetaan hanketta eteenpäin vieviä ideoita ja käytäntöjä ja synnytetään uutta osaamista. Tuloksena syntyy luomus, uusi toimintatapa, malli tai tuote.

Uutta luovien prosessien syntyminen helpottuu rakenteissa, joissa on tilaa vapaamuotoiselle luovuudelle, innovatiivisuudelle ja eri toimijoiden sisäisen motivaation kohteina olevien asioiden edistämiseksi. Toiminnassa on merkityksellistä yhteisöllisyys sekä oppimisen sosiaalinen ja kulttuurinen ympäristö. Merkittävää on luoda osaamisen kehittymistä edistävä ilmapiiri, spirit, kehittämisen henki.

Kehittämistyö toteutuu hankkeina, joissa yhdistyy eri koulutusohjelmien osaaminen. Toteutusryhmät muodostetaan opiskelijoista, harjoittelijoista, opettajista sekä työelämän asiantuntijoista siten, että keskinäinen osaamisen

vuorovaikutus kohtaa käytännön tasolla. Hankkeissa opiskelijat suorittavat opintojaksoja, harjoittelua tai tekevät opinnäytetöitään. Ryhmissä opettajat eivät organisoivat valmiiksi hanketoimintaa ja aseta sille tavoitteita, vaan tiimin jäsenet vastaavat yhdessä hankkeen tavoitteista ja toiminnasta. Opiskelija saa kokemuksen asiantuntijakulttuurista ja täysvaltaisena asiantuntijana toimimisesta. Opiskelijan itseohjautuvuus kasvaa ja hän asettaa itse tavoitteita itselleen. Tällöin hanketoiminta mahdollistaa ylärajattoman oppimisprosessin, jossa ei synny opetussuunnitelman, oppikirjan tai opetustoiminnan muodostamaa lasikattoa oppimiselle. Kehittämistoiminta mahdollistaa yksilöllisyyden opinnoissa.

Käytännön sovellukset uudenaikaisista oppimisympäristöistä ovat yhteisön innovaatioympäristöinä toimivat, verkostoissa toteutettavat hankkeet ja projektit sekä erilaiset oppimis- ja kehittämistoiminnalle suunnitellut toimintatilat, osaamiskeskittymät ja kehittämislaboratoriot. Työmuotona on jaettuun asiantuntijuuteen pohjautuva yhteistoiminta, jota tukee osaamisen jakamisen menetelmät: ohjaus ja opetustuokioidet, havaintoesitykset, tiimipalaverit, palautetilaisuudet ja seminaarit.

## **Opiskelija**

Työelämälähtöisessä tutkimus- ja kehittämishankkeessa kumppanuus tarkoittaa opettajien, työelämäosaajien ja opiskelijoiden yhteistyötä. Yhteistyössä on lähtökohtana kehittämishankkeeseen vastuullinen sitoutuminen. Kaikki osalliset nähdään oppijoina, koska kehittämishankkeessa tavoitellaan muutosta, jotakin uutta. Kumppanuus tarkoittaa myös keskinäistä kunnioitusta ja erilaisen osaamisen arvostamista. Kehittämishankkeen eteneminen edellyttää osaamisen jakamista ja rakentamista erilaisista asiantuntijuuksista. Opiskelija on mukana yhteistyökumppanina, joka kartuttaa omaa osaamistaan työvälineitä hankkien ja erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistuen. Osaaminen rakentuu tulevaa tutkintoa vastaavasta tutkittuun tietoon perustuvasta tietämisestä, ammatillisen kontekstin ymmärtämisestä, tekemisen osaamisesta ja erilaisten työelämätilanteiden hallintataidoista. Yhteistyökumppanina toimiva opiskelija rakentaa itselleen oman oppimissuunnitelman tavoitteineen siten, että tunnistaa ne osaamisen vaatimukset, joita kehittämishankkeeseen osallistuminen edellyttää ja tunnistaa myös osaamisen, jonka saavuttamisen hankkeeseen osallistuminen mahdollistaa. Kehittämishankkeessa opiskelija oppii yksilönä ja on mukana yhteisön yhdessä oppimisessa sekä uuden osaamistiedon tuottamisessa.

## **Opettajuus**

Opettajan rooli kehittämishankkeessa voidaan kuvata myös osaamisensa asiantuntijana, osallistujana ja pedagogisena ohjaajana, joka mahdollistaa opiskelijoiden kasvamisen ja kehittymisen työelämäosaajiksi. Laurean opettajat ovat toisinsanoen sekä tutkijoita- ja kehittäjiä, aluekehitysvaikuttajia että pedagogeja. Kehittämishankkeessa toimitaan ja tehdään yhdessä, mikä muuttaa opettajan roolin osaamisen siirtäjästä osaamisen kehittämisen ohjaajaksi.

Tutkijoina toimivien opettajien tutkimusraportit osoittavat kehittämishankkeiden vaikuttavuuden työelämäosaamisen uudistajana ja kehittäjänä. Osa opettajista toimii kehittäjinä, jotka vastaavat kehittämishankkeen prosessien tunnistamisesta ja eteenpäin viemisestä. Kolmas rooli opettajille löytyy työpajoista, joissa välittyy ja siirtyy kulttuuripohjainen tieto ja joissa opiskelijat saavat työvälineitä haltuunsa. Opettajuus sisältää myös työelämäkumppanuuden. Kehittämishankkeeseen osallistuvat työelämän asiantuntijat tuovat mukanaan työelämäosaamisessa olevan tiedon, opettajat varmistavat osaamista selittävän tutkitun tiedon läsnäolon ja yhdessä tuotetaan uutta osaamistietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

## **Osaamisen arviointi**

Osaamisen arviointi kehittämishankelähtöisessä oppimisessa ohjaa tulevia valintoja sekä osoittaa asetettujen päämäärien saavuttamisen. Osaaminen tunnistetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena, ja kokemuksellisenä osaamisena, joihin sisältyy yksilön ja yhteisön osaaminen. Kehittämishankkeessa arvioidaan yksilön ja hankeyhteisön oppimista, kehittämishankkeen prosessien etenemistä ja merkitystä sekä saavutettuja tuloksia.

Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kertovat, mitä osaamista opiskelijoilta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Teemat kuvaavat koulutusohjelmakohtaisen substanssiosaamisen, joka saa erityistä syvyyttä, kun opetuksessa samalla tuetaan yleisten kompetenssien kehittymistä. Yleisten kompetenssien oppiminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja teemojen osaamisen saavuttamisen puolestaan työelämäosaamisen rakentumisen. Yleisten kompetenssien osaamistavoitteet kuvataan kolmitasoisesti. Opiskelija - yhdessä ohjaava opettajan - kanssa valitsee ne tasot, jotka hän kustakin yleisestä kompetenssista haluaa saavuttaa. Nämä ohjaavat oman oppimissuunnitelman

laatumista. Yleisten kompetenssien osaaminen arvioidaan laadullisesti, portfolioiden avulla. Opintojaksot arvioidaan myös arviointinumeroin 1 – 5. Osaamisen arviointi esitetään opiskelijan tutkintotodistuksessa. Yleisten kompetenssien arviointi tulostuu opiskelijan tutkintotodistuksen liitteeksi.

## LAUREAN YLEISET KOMPETENSSIT

### Laurean yhteiset kompetenssit, yleistä

Alan ydinosaamisen lisäksi Laureassa on määritelty viisi sellaista yleistä osaamisaluetta, joiden hallitseminen on kaikkien alojen ammattilaisille tärkeää. Näitä osaamisalueita kutsutaan yleisiksi kompetensseiksi. Yleisiä kompetenssien osaamista kehitetään opintojen aikana ja osaamisen taso myös arvioidaan.

Opetussuunnitelman yleisten kompetenssien määrittely on tapahtunut analysoimalla tulevaisuuden työelämässä tarvittavaa eri alojen yhteistä osaamista.

Kaikille koulutusohjelmille yhteisiä yleisiä kompetensseja ovat

- eettinen osaaminen
- globalisaatio-osaaminen
- innovaatio-osaaminen
- reflektio-osaaminen
- verkosto-osaaminen.

Yleiset kompetenssit kytkeytyvät tiiviisti opintojaksojen sisältöihin. Yleisien kompetenssien osaamista jäsennetään tasojen avulla. Jokaisen yleisen kompetenssin kohdalla on erotettu henkilökohtaisen osaamisen taso, organisaation kehittämisen taso sekä yhteiskunnallisen uudistamisen taso. Yleisten kompetenssien tavoiteltavat osaamistasot on määritelty kunkin koulutusohjelman opetussuunnitelmassa. Kaikkien Laurean opiskelijoiden edellytetään saavuttavan vähintään henkilökohtaisen tason osaaminen kaikissa yleisissä kompetensseissa. Monien yleisten kompetenssien kohdalta yhteiskunnallisen uudistamisen tason osaamisen saavuttaminen mahdollistuu vasta ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon yhteydessä.

### Eettinen osaaminen

Moraali viittaa yksilön käsityksiin hyvästä ja oikeasta, kun taas etiikka viittaa sellaisiin moraalikäsityksiin, joista yksilö on tietoinen ja joihin hän sitoutunut. Etiikka on systemaattinen yritys ymmärtää moraalikäsitteitä; eettisiä sääntöjä ja periaatteita, hyveitä ja arvoja. Eettisessä osaamisessa moraalinen ja etiikka kytkeytyvät keskeisesti toisiinsa, koska opiskelijan moraalinen kompetenssi luo perustan hänen eettiselle kompetenssilleen. Eettinen osaaminen koostuu neljästä eri komponentista (1) eettisestä herkkyydestä (2) eettisestä motivaatiosta ja (3) moraalis-eettisestä ongelmanratkaisusta ja (4) eettisestä toimeenpanotaidosta.

Jotta opiskelijan toiminta olisi eettistä, hänellä täytyy olla herkkyyttä havaita tilanteeseen sisältyvä eettinen ongelma. Eettinen herkkyyden tarkoittaa taitoa tunnistaa kunkin osapuolen erityispiirteet, tarpeet, oikeudet ja velvollisuudet. Se sisältää tietoisuuden siitä, kuinka oma toiminta vaikuttaa toisten ihmisten hyvinvointiin sekä erilaisten mahdollisten toimintalinjojen ja niiden seurauksien kuvittelun ja ennakkoinnin kullekin osapuolelle. Empatia- ja roolinottotaidot ovat eettisen herkkyyden ydin. Opiskelija tarvitsee myös tietoa keskeisten asiakasryhmien erityispiirteistä ja alan keskeisistä eettisistä ongelmista. Eettisen herkkyyden punainen lanka on ammatilliset vuorovaikutustaidot, jotka ovat aktiivisen kehittämisen kohteena koko koulutuksen ajan.

Eettinen motivaatio tarkoittaa sitoutumista moraalis-eettisiin arvoihin ja vastuuta omien tekojen seurauksista. Opiskelijan vastuunotto kehittyy henkilökohtaisesta vastuusta yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen vastuuseen. Eettisen motivaation kehittäminen edellyttää myös oman alan arvoperustan tuntemista ja arvokeskusteluun osallistumista.

Moraalis-eettinen ongelmanratkaisu tarkoittaa taitoa ratkaista eettinen ongelma kriittisesti argumentoiden. Se edellyttää eri ratkaisuvaihtoehtojen pohtimista sekä alan eettisten sääntöjen ja erilaisten eettisten lähestymistapojen tuntemista ja soveltamista. Kehittyvä osaaminen sisältää taidon ratkaista perustellusti yksilöiden välisiin suhteisiin liittyviä ongelmia, työyhteisöön liittyviä ongelmia sekä yhteiskunnallisia ja globaaleja ongelmia.

Moraalinen toimeenpanotaito tarkoittaa kykyä toimia tavoitteellisesti eettisen ongelman ratkaisemiseksi (neuvottelu- ja konfliktinratkaisutaidot) sekä rohkeutta toimia eettisten arvojen mukaisesti hankalissakin tilanteissa. Jotta

ammattillinen toiminta olisi eettisesti kestävä, tarvitaan kaikkiin komponentteihin liittyvää osaamisen kehittämistä.

#### **Eettisen osaamisen tasot:**

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- reflektoida omia arvojaan ja oman toiminnan seurauksia toisten ihmisten hyvinvoinnille
- toimia alan arvoperustan pohjalta eettisiä periaatteita noudattaen
- soveltaa ongelmanratkaisussaan oman alan eettisiä sääntöjä
- tarkastella tilanteita eri osapuolten näkökulmasta
- toimia suvaitsevaisesti ja ymmärtävästi monikulttuurisissa verkostosuhteissa
- soveltaa eettisiä periaatteita t&k -hankkeissa.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- ottaa toiminnassaan huomioon keskeisten asiakasryhmien erityispiirteet, tarpeet ja oikeudet
- rakentaa asiakaslähtöisen vuorovaikutussuhteen ja toimia dialogisesti
- ottaa vastuuta yhteisön hyvinvoinnista ja toiminnan eettisyydestä
- tarkastella eettisiä ongelmia organisaation ja yhteisön näkökulmasta
- kehittää oikeudenmukaisia menettelytapoja toiminnassaan.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- kriittisesti reflektoida omia asenteita ja stereotypioita
- osallistua aktiivisesti yhteisön arvokeskusteluun
- ottaa vastuuta yhteiskunnallisella ja globaalilla tasolla
- argumentoida oikeudenmukaisten sosiaalisten, yhteiskunnallisten ja globaalien muutosten puolesta
- ratkaista konflikteja ja vaikuttaa asioihin.

#### **Globalisaatio-osaaminen**

Globalisaatiolla viitataan tapahtumasarjoihin ja prosesseihin, joiden seurauksena maailma integroituu yhdeksi kaiken kattavaksi sosiaalseksi järjestelmäksi. Globalisaatio viittaa siis globalisaation prosesseihin. Globaalilla taas tarkoitetaan globaaleja (maailmanlaajuisia) ilmiöitä tai globalisaation prosessien lopputulosta, täysin integroitunutta maailmaa. Globalisaatioon liittyvä kestävä kehitys on globaali poliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ympäristövastuullisesti ja luonnon kantokyvyn rajoissa.

Globaalit vuorovaikutussuhteet voidaan jakaa taloudelliseen, kulttuuriseen, poliittiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Globalisaation tematiikkaan kuuluvat myös ekologiset ja luonnontieteelliset kysymykset. Kestävä kehitys yhdistää nämä ulottuvuudet toisiinsa. Sen tavoitteena on taloudellisen kasvun, kulttuurisen monimuotoisuuden, sosiaalisen hyvinvoinnin ja luonnon ekologisen toimivuuden huomioonottaminen politiikassa ja käytännössä.

#### **Globalisaatio-osaamisen tasot:**

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- hyödyntää oman alansa kansainvälisiä tietolähteitä
- ottaa huomioon monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan
- tunnistaa oman ammatillisen toimintansa merkityksen suhteessa globaaleihin vuorovaikutuksiin ja kestäväan kehitykseen
- arvioida omia arvolähtökohtiaan kestäväan kehityksen ja globalisaation periaatteista käsin sekä soveltaa niitä omassa ammatillisessa toiminnassaan.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- ottaa huomioon oman toimialan ja organisaatioiden vaikutukset kestäväan kehitykseen, vastuullisuuteen ja kansainvälisiin yhteyksiin
- edistää ympäristö- ja yhteiskuntavastuullisuuden arvoja toimialansa organisaatiossa ottamalla huomioon globaalit vuorovaikutukset
- soveltaa toimialansa organisaatiossa kestäväan kehityksen mukaista vastuullisuutta
- toimia kansainvälisissä verkostoissa.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- tunnistaa yhteiskunnallisten kysymysten globaalin luonteen ja kestäväan kehityksen piirteet
- arvioida kriittisesti yhteiskunnan arvoja ja toimintatapoja kestäväan kehityksen lähtökohdista ottamalla huomioon

globaalit vuorovaikutukset

- argumentoida yhteiskunnallisella tasolla soveltaen kestävän kehityksen periaatteita ja ottaen huomioon globaalien vaikutusten näkökulmat.

## **Innovaatio-osaaminen**

Yhteiskunnallisen innovaattorin tasolla toimija osaa edellisten tasojen lisäksi verkostojen ja yhteiskunnallisen toiminnan jatkuvan seuraamisen ja analysoinnin. Hän osaa myös huomioida laajemmat viitekehykset kaikissa muutosprosesseissa, ja osaa sitouttaa ihmisiä toimimaan yhteisten päämäärien eteen. Kaikki nyky-yhteiskunnan prosessit ovat jatkuvan muutoksen kohteina. Sekä EU:n, Suomen että Laurean strategioihin on valittu tavoitelluksi toimintatavaksi positiivinen suhtautuminen muutokseen. Muutosta ei pyritä vain sietämään, vaan muutos nähdään mahdollisuutena, jonka haltuunotto vaatii jatkuvaa innovointia. Näiden strategioiden mukaisesti tulevaisuuden ammattilaisilla pitää olla osaamista innovoinnista, joten innovaatio-osaaminen on perusteltua sisällyttää myös Laurean yleisiin kompetensseihin.

Innovaatiolla tarkoitetaan uutuutta, joka on toteutettu lisäarvoa tuottavasti. Määritelmässä on siis huomioitava kolme erillistä osaa: 1) uutuus, 2) toteutus ja 3) lisäarvo. Pelkkä idea ei siis riitä innovaatioksi eikä idearikkaus tee innovaattoria.

Innovaatioprosessi voidaan jakaa kolmeen osaan: jatkuva tilanteen arviointi, innovaatioidean tuottaminen ja toteutusprojekti. Innovaatioita voi tapahtua viidellä tasolla: henkilökohtaisella, tiimissä, organisaatiossa, verkostossa ja yhteiskunnassa.

Henkilökohtaisen innovaatio-osaamisen tasolla opiskelija osaa toimia innovatiivisena uudistajana sekä henkilökohtaisella tasolla että omassa ammattiryhmässään. Lisäksi opiskelijan tulisi osata työskennellä oman lähityöympäristönsä muutoshankkeissa myös toteuttavassa roolissa.

Organisaation innovaattorin tasolla opiskelijan tulisi valmistuessaan osata perustason lisäksi myös oman tiiminsä innovaatiotoiminnan käynnistäminen sekä kaikkien innovaatiotyökalujen käyttö koko organisaation viitekehyksessä. Tulevaisuuden verkosto-orientoituneemmassa toimintamallissa organisaation innovaattorin pitäisi myös osata tukea aktiivista uudistamista vapaamuotoisemman verkoston osana.

Yhteiskunnallisen innovaattorin tasolla toimija osaa edellisten tasojen lisäksi verkostojen ja yhteiskunnallisen toiminnan jatkuvan seuraamisen ja analysoinnin. Hän osaa myös huomioida laajemmat viitekehykset kaikissa muutosprosesseissa, ja osaa sitouttaa ihmisiä toimimaan yhteisten päämäärien eteen.

### **Innovaatio-osaamisen tasot:**

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- analysoida omaa ajatteluaan, tietoaan ja omaa toimintaansa
- suunnitella, organisoida ja kehittää omaa toimintaansa
- asettaa tavoitteita ja konkretisoida ne tilanteenmukaisesti
- toimia idearikkaasti, luovasti ja ideoita kiteyttäen sekä saada muut idean kehittämiseen mukaan
- käyttää erilaisia ideointimenetelmiä
- johtaa itseään sekä työskennellä muutoksessa sekä erilaisissa projekteissa
- toteuttaa projektin väli- ja loppuarvioinnin.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- seurata ja analysoida organisaation toimintaprosesseja ja tuloksia
- käyttää benchmarking -menetelmää toiminnan kehittämisessä
- äyittää erilaisia tiimityömenetelmiä
- johtaa projekteja, prosesseja ja verkostoja tai osallistua niiden johtamiseen • muita sitouttavalla tavalla
- nivoa innovaatiot organisaation strategiaan tavoitteisiin
- ottaa huomioon innovaatiotoiminnan luonteen ja vaatimukset.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- kerätä ideoita verkostosta, myydä niitä sekä kytkeä ideat yhteiskunnalliseen viitekehykseen
- varmistaa innovaatiotoimintaan osallistujien riittävän sitoutumisen (ohjaus, kannustaminen)

- luoda ja tuotteistaa innovaatioita
- toimia tuloksellisesti innovaatioverkostoissa sekä tunnistaa ja tutkia innovaatiomekanismeja

## Reflektio-osaaminen

Reflektio on oman toiminnan perusteiden, lähtökohtien sekä seuraamusten kriittistä analysointia. Reflektion kohteena voi olla nykyhetki tai menneisyys.

Aiempiä kokemuksia reflektoidessaan yksilö antaa merkityksen tapahtumille. Osaamisen kehittyminen mahdollistuu uuden merkityksen myötä. Ajattelutaitojen ja käsitteiden kehittyessä yksilö pystyy käsittelemään laajempia kokonaisuuksia, erottelamaan ilmiöitä toisistaan sekä havaitsemaan paremmin uusia ilmiöitä.

Nykyhetken reflektiossa yksinkertainen aiemmin tiedostamaton rutiinitoiminta muuttuu tiedostetuksi toiminnaksi. Kriittisessä reflektiossa yksilön koko merkitysperspektiivi muuttuu hiljaisen tiedon tullessa näkyväksi, jolloin oppiminen muuttuu toiminnaksi. Kriittinen reflektio edellyttää suhdetta yhteisöön, käsitteisiin ja teorioihin. Reflektiivisyys on siis ajatteluprosessi. Reflektiivisyys on keskustelua, ongelman ratkaisua toteen näytettyjen perusteiden pohjalta. Ihmisten avoimessa keskustelussa erilaiset näkökulmat antavat uusia haasteita. Dialogissa oppija/oppijat voivat tutkia erilaisia näkökulmia pyrkien yhteisen merkityksen luomiseen. Syvä ajattelu antaa aikaa ja tilaa ratkaista havaittu ongelma tarkastelemalla ja selvittämällä sitä myös tutkimusmenetelmällisin keinoin. Laajentunut ymmärrys itsestä suhteessa toisiin opiskelijoihin, asiakkaisiin, työyhteisöön tai kirjoittajiin edellyttää itsetutkiskelua, kriittistä toisten arviointia ja omien voimien analysointia. Itseohjautuvuudessa painottuvat toisten mukana olo ja yhteisöllisyys. Kriittinen tiedostaminen auttaa tunnistamaan omia oppimismahdollisuuksia ja niitä ohjaavia tekijöitä. Oman toiminnan reflektointi toisten kanssa mahdollistaa omien ajatusten koettelemisen ja myös niiden jakamisen toisten kanssa. Reflektiivisyys on ammatillista kasvua ja osaamista, jota ohjaavat ihmisen metakognitiiviset kyvyt. Asiantuntijaksi oppimisen prosessissa reflektiivisyys on osa tutkivaa ja kehittyvää työtä.

## Reflektio-osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä laatia oman kehityssuunnitelman
- tunnistaa kehittämishaasteita ja hahmottaa ongelmia
- kehittää osaamistaan itsenäisesti ja muiden kanssa sekä jakaa oppimaansa työyhteisössä
- ottaa roolin ryhmässä /tiimissä
- hankkia ja analysoida tietoa systemaattisesti.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia dialogisesti, yhteistoiminnallisesti ja itseään arvioiden
- arvioida itsensä johtamista ja asiantuntijaosaamista osana yhteisöä
- arvioida omaa toimintaansa osana ryhmän, yhteisön tai ammattialan toimintaa
- toimia muutoksissa sekä havaita ja hyödyntää erilaisia oppimis- ja toimintamahdollisuuksia
- kriittisesti argumentoida toiminnan lähtökohtia
- käyttää kehittämishaasteiden käsitteitä asianmukaisesti.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- analysoida omaa toimintaansa yhteiskunnallista ja historiallista taustaa vastaan
- arvioida ja kehittää alueellisten toimintatapojen ja mallien toimivuutta
- arvioida systemaattista tietoa, jota on jäsennetty, tuotettu ja kirjoitettu sekä • kehittää yhteiskunnallista toimintaa tämän pohjalta.

## Verkosto-osaaminen

Verkosto-osaaminen käsittää varsin laajan kentän yksilön viestinnällisistä kompetensseista organisaatiotason verkostoitumiseen ja strategisten verkkojen johtamiseen. Viestintä on yhteisöllisyyden ja yhteiskunnan toiminnan välttämätön edellytys – vain viestinnän kautta on mahdollista luoda yhteisiä, jaettuja merkityksiä. Verkostoissa toimimisen ja verkostoprosessien kehittämisen käyttövoimana on yksilöiden ja organisaatioiden välinen kommunikaatio. Yhteiskunnan ja talouden rakenteiden kehittyminen verkostomaisiksi edellyttää myös näissä

verkostoissa toimivilta ihmisiltä uudentyyppisiä taitoja ja asennoitumista. Dialogi ja vuorovaikutus ovat verkostoyhteiskunnan olennaisia voimavaroja. Laurea-ammattikorkeakoulun tavoitteena on edistää ja kehittää opiskelijoidensa verkosto-osaamista monipuolisesti sekä luoda innovatiivisia verkosto-osaamisen toimintamalleja.

Verkosto-osaamisella tarkoitetaan sisäisen ja ulkoisen tehokkuuden aikaperusteista johtamista niin, että saavutetaan perinteisiä toimintatapoja oleellisesti tehokkaampi tapa toimia. Verkosto-osaamiseen voi sisältyä verkostoitumista ja verkostojohtamista. Verkosto-osaamisella ja strategisilla verkoilla ymmärretään yleensä samaa asiaa. Verkostoitumisella puolestaan tarkoitetaan yritysten ja organisaatioiden yhteistyömalleja, joihin voi osallistua eri tahojen toimijoita. Verkostojohtamisella tarkoitetaan johtamismallia, jolla verkostoa johdetaan.

Verkosto-osaaminen rakentuu hyvin pitkälti verkostoissa toimivien yksilöiden viestintäkompetenssin varaan. Ilman viestintää ja vuorovaikutusta ei ole toimivia verkostojakaan. Organisaatioiden tulee pystyä toimimaan joustavasti muuttuvassa toimintaympäristössä ja myös vaikuttamaan toimintaympäristön kehittymiseen. Ns. oppivassa organisaatiossa viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen on keskeinen työväline toimivien verkostojen luomiseksi ja verkosto-osaamisen kehittämiseksi.

### **Verkosto-osaamisen tasot:**

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- esittää asioita kirjallisesti, suullisesti ja visuaalisesti käyttäen erilaisia viestintätyylejä
- toimia ammatillisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa
- tunnistaa eri tiimityömalleja sekä tehdä tiimityötä
- toimia yhteistyökykyisesti ja aktiivisesti verkoston jäsenenä
- ottaa huomioon kulttuurieroja ja kykenee yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia neuvottelutilanteissa ja johtaa niitä
- toimia erilaisissa ryhmäviestinnän tilanteissa
- viestiä oman ammattialansa aihepiireistä myös ei-ammattillisille kuulijoille
- kehittää asiantuntijaorganisaation verkostomaista työtapaa
- kehittää aloitteellisesti verkostoa.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia asiantuntijatasoisesti viestinnällisissä tilanteissa
- suunnitella viestintää strategisesta näkökulmasta ja toimia mediassa
- käynnistää verkostotyöskentelyn sekä johtaa strategista verkostoa
- toimia kehittävällä ja tulevaisuutta ennakoivalla otteella sekä vaikuttaa toimintaympäristöönsä
- seurata ja analysoida verkostojen toimintamalleja.

## **Eurooppalainen korkeakoulutusalue**

### **LAUREAN OSAAMISPOHJAINEN OPETUSSUUNNITELMA OSANA EUROOPPALAISTA KORKEAKOULUTUSALUETTA**

## **Eurooppalainen korkeakoulutusalue**

Opetussuunnitelmien uudistamisen suomalaisissa korkeakouluissa on tehnyt ajankohtaiseksi eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen, nk. Bolognan prosessi. EU:n koulutukseen liittyvät strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Eri maiden koulutusjärjestelmät ovat erilaisia, tätä monimuotoisuutta toisaalta arvostetaan edelleen, mutta toisaalta tarvitaan yhteistyötä ja liikkuvuutta, jotta eri maiden kansalaiset hyötyvät moninaisuudesta eikä siitä tule rajoitetta. Bolognan prosessi käynnistyi v. 1999 opetusministerikokouksella ja sen jälkeen on ollut seurantakokouksia, viimeksi keväällä 2009 Leuvenissa. Prosessissa on mukana nyt 46 maata, muitakin kuin EU-maita. Sen tavoitteena on luoda Euroopasta yhtenäinen, yhteensopiva ja houkutteleva korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä.

Prosessin tavoitteet ovat

- ymmärrettävät tutkintorakenteet
- yhdenmukaiset tutkintorakenteet
- opintosuoritusten mitoitustajärjestelmän käyttöönotto

- laadunarvioinnin eurooppalainen ulottuvuus
- liikkuvuuden lisääminen
- korkeakoulujen ja opiskelijoiden osallistuminen
- elinikäinen oppiminen
- korkeakoulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen
- koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyö.

Ymmärrettävien ja yhdenmukaisten tutkintorakenteiden edistämiseksi on luotu kahden syklin malliin perustuva tutkintorakenne, joka muodostuu ensimmäisen syklin Bachelor-tason tutkinnosta ja toisen syklin Master-tason tutkinnosta. Suomessa on muutettu tutkintorakenne vastaamaan eurooppalaista tavoitetta. Ammattikorkeakouluissa kahden syklin tutkinnot toteutuvat siten, että ensimmäisen syklin tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, jälkeen on mahdollisuus suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto, johon pääsyn edellytyksenä on ensimmäisen syklin tutkinnon lisäksi kolmen vuoden työkokemus. Tavoitteena pitkällä aikavälillä on, että n. 20 % perustutkinnon suorittaneista suorittaisi ylempään amk-tutkinnon.

Opintosuoritusten mitoitussuorituksen käyttöönotto tarkoittaa eurooppalaisen ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) -järjestelmän käyttöönottoa. Euroopassa otetaan laajasti käyttöön opintojen mitoitussuoritusjärjestelmää, joka perustuu lukuvuoden työmäärään. ECTS – järjestelmässä yksi lukuvuosi tuottaa 60 pistettä. ECTS – järjestelmä on ollut käytössä jo yli vuosikymmenen, alussa sen käyttö keskittyi pääosin opiskelijanvaihtoon, mutta nyt siis opintojen mitoitussuorituksen kokonaisuudessaan perustuu siihen (aik. transfer, nyt accumulation). Suomessa ammattikorkeakouluissa on opintojen mitoituksessa otettu käyttöön ECTS-järjestelmän mukaiset opintopisteet vuonna 2005.

Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä on opiskelijakeskeinen järjestelmä. Siinä on lähtökohtana opiskelijan työmäärä (student workload), joka tarvitaan ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen. Opiskelijan oppiminen on tarkoitus tuoda keskipisteeseen opetussuunnitelmassa, niissä kuvataan oppimistulokset (learning outcomes) ja osaaminen (competences). Opetussuunnitelmien perustan tulisi muuttua oppiainejakoisista, opetuksen lähtökohdista rakennetusta suunnittelusta kohti ihmisen kokonaiskehityksen huomioimiseen ja ammatillisen kasvun tukemiseen perustuvia osaamispohjaisia opetussuunnitelmia. Osaamispohjaisesta opetussuunnitelmamallista käytetään englanninkielistä nimitystä Competence-based curriculum.

Kansainvälisen **liikkuvuuden edistämisen** näkökulmasta opetussuunnitelmien tulee olla kansainvälisesti ymmärrettäviä. Koulutuksen rakenteiden ja osaamistavoitteiden määrittelyn yhtenäistämisen tavoitteena on parantaa liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana korkeakoulujen sisällä ja välillä, mutta myös opintojen jälkeen työelämässä. Eri maissa suoritettujen tutkintojen tunnustamisen ja vertailtavuuden kannalta on tärkeää, että koulutuksen tavoitteet sidotaan konkreettisiin työelämäperustaisiin osaamisvaatimuksiin ja –kuvauksiin. Näihin tavoitteisiin pyritään eurooppalaisella Tuning-projektilla (Tuning educational structures in Europe). Projektissa on määritelty koulutusaloista riippumattomat, kaikille yhteiset yleiset työelämävalmiudet (generic competences) ja koulutusohjelmakohtainen (ammatillinen) erikoisosaaminen (subject-specific competences) tietyille koulutusaloille.

Laurean osaamispohjaisessa opetussuunnitelmassa on huomioitu eurooppalaisen viitekehyksen vaatimukset. Opintojen mitoituksena ovat opintopisteet ja opintojaksot ovat laajoja kokonaisuuksia. Osaaminen on kuvattu opiskelijan oppimistuloksina. Laureassa määritetyt yleiset kompetenssit vastaavat erittäin hyvin kansallisia ja eurooppalaisia osaamistavoitteita yleisten työelämävalmiuksien (generic competencies) osalta sekä Joint Quality Initiative -yhteistyöverkoston luomien Bachelor-tason tutkinnoille asetettujen tavoitteiden osalta. Vertailuaineiston perusteella erityisesti globalisaatio- ja innovaatio-osaaminen näyttäytyvät ainutlaatuisilta kompetensseilta ja sikäli ne toimivat hyvin profiloituneina Laureassa tuotettavaa osaamista kansainvälisen, palveluinnovaatioiden ammattikorkeakoulun näkökulmasta. Laureassa on proaktiivisesti vastattu metropolialueen kansainvälisen kilpailukyyn haasteisiin tämän innovatiivisen osaamispohjaisen opetussuunnitelmatyön myötä ja tällä hetkellä voimavarat kohdennetaan siihen, että opetussuunnitelman toteutuksia kehitetään entistä korkealaatuisemmiksi tuotettaessa uutta osaamista ja uusia innovaatioita Laurean toimintaympäristöön.

Lähteet:

Bolognan prosessi

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/bologna/index.html>

Tuning

## **Toimintaympäristö**

Yhteiskunnan muutos teollisesta taloudesta informaatiotaloudeksi ja edelleen luovaksi taloudeksi on ollut nopea. Samalla työelämän vaatimukset ja työ ovat muuttaneet muotoaan. Luova talous edellyttää tulos-orientoitunutta työkulttuuria, joka perustuu yksilön luovuudelle tilan antamiseen. Tämä kehitys näkyy myös turvallisuusallalla, jossa osaaminen ja sen hallinta yhä korostuvat. Keskeistä on jatkuva muutosten ennakointi ja heikkojenkin signaalien seuranta. Tämän näkemyksen pohjalta luodaan perusta luovalle ja pitkäjänteiselle toiminnalle sekä menestykselle. Luovuus tarvitsee tuekseen suvaitsevaisuutta, erilaisuuden hyväksymistä, arvostamista ja kunnioittamista.

Maailmanlaajuisten ongelmien ja alueellisten konfliktien merkitys turvallisuudelle on globalisaation myötä lisääntynyt. Riskit ja uhat ovat saaneet uusia muotoja ja niiden vaikutukset välittyvät nopeammin ja laajemmalle alueelle. Suomi kehittää ja laajentaa osallistumistaan siviilikriisinhallintaan erityisesti EU:n mutta myös muiden järjestöjen ja toimintamuotojen puitteissa. Keskeisiä teemoja ovat ilmastomuutoksen vaikutusten ennakointi, Itämerensuojelu, lähialueiden onnettomuusriskeihin varautuminen sekä merenkulun turvallisuuden lisääminen, kansainvälisen rikollisuuden torjunta ja epidemiariskit. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot pyritään turvaamaan viranomaisten ja muiden toimijoiden kumppanuuteen perustuvalla yhteistyöllä. Normaaliajan vakavien häiriöiden ja poikkeusolojen välistä rajaa on vaikea määrittää.

Yritystoiminnassa on siirrytty maailmanlaajuisiin toimintamalleihin, mikä on johtanut tuotannon keskittymiseen, lisääntyvään toimintojen verkottumiseen sekä toimitus- ja palveluketjujen pitenemiseen. Riippuvuus ulkomaisten verkostojen ja logististen järjestelmien toimivuudesta on kasvanut, kuten myös alihankintatoiminnan ja erilaisten teknisten järjestelmien osuus. Riippuvuuden kasvun myötä organisaatioiden haavoittuvuus lisääntyy.

Yritysten vastuu riskienhallinnasta ja turvallisuudesta kasvaa. Turvallisuusstandardeista tulee luonnollinen osa organisaatioiden välistä kanssakäymistä. Turvallisuuden kokonaishallinta osana liiketoimintaa on osa yritysten arkea. Riskienhallinnassa painopiste on siirtynyt kohti riskikentässä tapahtuvien muutosten ennakoitua. Tietojärjestelmiin tai tietoturvaluuteen liittyvien toimintojen ulkoistus tai alihankinta edellyttää tietoturvariskien arviointia. Tekesin 2005 linjauksissa turvallisuuden kehittämisen painopisteiden sovellusalue kohdistuu monimutkaistuvien järjestelmien ja toimintatapojen sekä järjestelmien tietoturvaluuden hallintaan. Valinta kohdistuu erityisesti muuttuvan ja verkottuneen toimintatavan sekä henkilöturvallisuuden laite- ja järjestelmätason markkinoihin.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat kansalaisten turvallisuuteen. Väestön ikääntymisen ja vapaa-ajan lisääntymisen seurauksena kodin ja vapaa-ajan riskit ja tapaturmat lisääntyvät. Tuotteita ja palveluita säännellään aiempaa laajemmin. Kansalaisten turvallisuushakuisuus kasvaa. Luottamuksen rakentaminen kansalaisten ja eri turvallisuusalan toimijoiden välille ehkäisee aiheettoman pelon syntymistä.

Suomalaisten yritysten toimintaa ulkomailla määrittelevät paikalliset turvallisuusolosuhteet ja kansainväliset yritykset tuovat Suomeen erilaisia turvallisuusjohtamisjärjestelmiä. Tulevaisuudessa on yhä enemmän työtehtäviä, joissa on mahdollisuus aiheuttaa suurta tahallista tuhoa ja työväkivallan kohtaaminen työtehtävissä lisääntyy. Organisaatioiden ja verkostojen toimintakyky ohjaavat turvallisuuskulttuuri ja organisaation henkilöstön turvallisuustietoisuus. Turvallisuuskulttuurin määrätietoinen kehittäminen kuuluu oleellisena osana organisaatioiden toimintaan.

Turvallisuustoiminta toteutuu palvelujen kautta. Haasteena on palvelujen laadun ja tuottavuuden parantaminen sekä uusien palveluliiketoimintojen luominen. Palveluinnovaatioiden kehittäminen turvallisuuden alueelle luo uusia markkinoita ja takaa alan kilpailukykyyn markkinoilla. Haastetta luo myös uusien toimintamallien kehittämisen tarve niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla.

## **Asiantuntijuus**

Turvallisuusala toimii osana verkostomaista muuttuvaa yhteisöä, jossa vaikuttavuuden perustan luo osaaminen, osaamisen hallinta, kyky kulkea edellä, vaikuttaa muihin ja viedä asiat läpi. Turvallisuusalan asiantuntijan osaaminen on kehittäjän osaamista, joka perustuu tutkivaan toimintaan, kykyyn toimia sosiaalisessa arvoverkostossa ja osaamista rikastavassa yhteisössä. Asiantuntijan osaamista on havaita uusien ratkaisujen ja palvelujen merkityksiä menestymisen edellytyksinä ja kyky sitoutua ja motivoitua vaikuttavaan toimintaan työyhteisössä ja toimialueen

arvoverkostossa.

Turvallisuusalan asiantuntijan on kyettävä vastaamaan riskien ja uhkien sekä niissä tapahtuvien muutosten aiheuttamiin haasteisiin globalisoituvassa toimintaympäristössä. Osaaminen ilmenee kykynä toimia suvaitsevaisesti ja kykynä hyväksyä ja arvostaa erilaisuutta. Jatkuva muutos korostaa toimintaympäristössä ennakointiin ja varautumiseen liittyvää osaamista. Osaamisen kehittämiseen sitoutuminen ja kyky muuttumiseen ovat välttämättömiä vaatimuksia alan asiantuntijalle. Keskeistä työssä on hallita ja kehittää asioita turvallisuuden toimintakontekstissa.

Turvallisuus on osa yhteiskunnan ja siinä toimivien ihmisten ja yhteisöjen hyvinvoinnin turvaamista. Turvallisuusalan asiantuntija osaa jäsentää toimialueensa elinkeinoelämää ja alueen klustereita sekä analysoida ja kehittää yrityksen liiketoimintaa ja prosesseja sekä integroida turvallisuuden osaksi organisaation tai yhteisön muuta toimintaa. Hän osaa ennakoida erilaisten turvallisuushkien taloudellisia ulottuvuuksia ja määritellä turvallisuustoimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia. Turvallisuuteen liittyvien tuotteiden ja palveluiden myynti- ja ostoprosessin hallinta kuuluu olennaisesti asiantuntijan osaamiseen.

Turvallisen elin- ja toimintaympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen on tulevaisuudessa yhä enemmän yhteistyötä, johon tarvitaan sekä viranomaisten että muiden toimijoiden voimavaroja. Turvallisuusalan asiantuntija osaa luoda kumppanuuksia ja toimia kumppanina ja toimia osana rikastavaa yhteisöä monialaisessa ympäristössä. Tällöin kriittistä on tuntee ihmisten käyttäytymiseen liittyviä lainalaisuuksia ja osata viestintää ja vuorovaikutusta. Asiantuntijuus näkyy kykynä johtaa organisaatiota valitun strategian suunnassa hyödyntäen yksilöiden ja yhteisöjen osaamista toiminnan ohjauksessa ja kehittämisessä. Organisaation arjessa se ilmenee turvallisuusasioiden suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin osaamisena sekä johtamiseen liittyvien taitojen hallintana. Kyky tehdä päätöksiä korostuu turvallisuusasiantuntijan työssä.

Entistä monimutkaisemmat ja laajemmat toimintaketjut ja logistiset verkostot asettavat korostettuja vaatimuksia myös turvallisuudelle. Turvallisuusasiantuntijan on osattava ennakoida ja ratkaista, ihmisiin, toimintaan, toimintaympäristöön, logistiikkaan ja tietoturvallisuuteen kohdistuvia uhkia ja kyettävä osaltaan minimoimaan niitä vahinkoja, joita uhkien toteutuminen aiheuttaa. Monimutkaistuva toimintaympäristö johtaa turvallisuuden normatiivisen sääntelyn lisääntymiseen. Turvallisuusasiantuntijan työssä tämä merkitsee kykyä soveltaa lisääntyviä säännöksiä lainmukaisella ja ihmisten perusoikeuksia kunnioittavalla tavalla.

Menestymisen edellytys on sitoutuminen kehittämiseen. Turvallisuusalan asiantuntija osaa kehittää turvallisuusalaa ja sen yhteisöjä luomalla uutta osaamista käyttäen soveltavan tutkimuksen menetelmiä. Hän osaa määritellä kehittämisen tavoitteita, hankkia, arvioida ja käyttää osaamista kehittämisen suunnassa tuottaen uusia suunnitelmia ja ratkaisuja. Hän osaa myös hahmottaa oman toimintansa vaikutuksen toimialueen arvoverkostossa ja edistää luovuutta toiminnallaan.

## **Osaamisalueet**

Turvallisuusalan koulutusohjelman tuottama osaaminen perustuu turvallisuuden edistämisen näkökulmaan. Turvallisuus osaamisalueena on jatkuvassa vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan ja siinä toimivien organisaatioiden kanssa, mikä asettaa haasteen koulutusohjelmasta valmistuvien opiskelijoiden osaamiselle. Opiskelija oppiikin paitsi arvioimaan omia oppimisen lähtökohtiaan ja suunnittelemaan kehittymisen prosessiaan myös toimimaan ryhmässä ja hahmottamaan turvallisuusalan kehittämissaasteita.

Opiskelija oppii käyttämään riskienarvioinnin menetelmiä turvallisuuden kehittämisessä. Hänelle annetaan valmiudet toimia yhteistyössä organisaation ja alan muiden toimijoiden kanssa. Osa tätä vuorovaikutusprosessia on taito viestiä paitsi suomen kielellä myös ruotsin ja englannin kielellä.

Turvallisuusalan koulutusohjelman opiskelijalle annetaan valmiudet myös liiketoimintaosaamisen alueella. Opiskelija oppii tunnistamaan liiketoiminnan perustoimintoja sekä hahmottamaan liiketoimintaprosesseja sekä oman toimintansa merkitystä alueen klustereissa. Erityisesti opiskelija saa valmiuksia eritellä ja tunnistaa turvallisuuden merkitystä liiketoiminnan kokonaisuudessa.

Johtamisosaaminen merkitsee sitä, että opiskelija osaa toimia vaikuttajana yhteisössä sekä johtaa erilaisia ryhmiä ja yhteisöjä. Toisaalta opiskelijan on osattava toimia vastuullisena ryhmän jäsenenä myös asiantuntijatehtävissä. Johtamiseen liittyvien työvälineiden vastuulliseen käyttämiseen liittyvien valmiuksien antaminen opiskelijalle kuuluu turvallisuusalan koulutusohjelman keskeisiin tavoitteisiin.

Oman alueen kehittämiseen liittyvä osaaminen on keskeistä turvallisuusalan koulutusohjelmassa. Innovatiivisten turvallisuuden kehittämiseen liittyvien ratkaisujen luominen edellyttää tähän liittyvien taitojen intensiivistä harjoittelua jo opiskelun kestäessä. Innovaatio-osaamisen lisäksi opiskelijalle annetaan valmiudet kehittää turvallisuutta myös muutoin. Tällaisia valmiuksia edustaa esimerkiksi taito laatia erilaisia turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia ja taito soveltaa niitä käytäntöön.

Opiskelija oppii määrittämään yksilön ja yhteisön turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Tavoitteena on osaaminen, johon liittyvät valmiudet suojata henkilöstöä, asiakkaita ja muita sidosryhmiä sisä- ja ulkopuolelta kohdistuvilta uhkilta.

Tietoturvallisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen on keskeisessä asemassa organisaatioiden turvallisuudessa. Koulutusohjelman opiskelija oppii kehittämään ja soveltamaan tietoturvallisuutta ja etsimään ratkaisuja organisaatioiden tietoturvatarpeisiin. Tietoon liittyvien turvallisuusriskien havaitseminen, kartoittaminen ja analysointi on keskeinen osa tätä toimintaa.

Opiskelijalle annetaan valmiudet johtaa turvallisuutta organisaation strategian pohjalta. Hän oppii mm. luomaan yhteisön tarpeita vastaavia turvallisuuden ja turvallisuustiedon hallintajärjestelmiä.

### **Asiantuntijuuden kasvuprosessi**

Kasvu turvallisuusalan asiantuntijaksi tapahtuu opiskelemalla osana osaamisen yhteisöä tutkimalla ja kehittämällä kohteeksi valittuja asioita. Reaalimaailman kompleksisuus on valittu turvallisuusalan osaamisen kehittämisen kohteeksi. Opiskelija toimii tutkivana kehittäjänä kehittämistiimissä tavoitteenaan luoda uutta osaamista asetetun tavoitteen suunnassa. Oppimistoiminnan kohteena on tiedon tarkoituk-sellinen luominen ja vastaavien sosiaalisten käytäntöjen kehittäminen. Korkealaatuinen ammatillisten tietojen ja taitojen hallinta ja vaikutusmekanismien tuntemus ovat edellytys kehittämistoiminnalle.

Kehittämistoiminta luo perustan jatkuvalla oppimiselle. Oppimisprosessi lähtee liikkeelle kehittämisen kohteen valinnasta, ongelman tunnistamisesta, sen analysoinnista ja kuvaamisesta sekä tarvittavan tie-don ja osaamisen hankkimisesta ja tarvittavien työmenetelmien valitsemisesta. Työn tekeminen edellyttää ja kehittää kriittisen ajattelun strategioita, taitoa perustella ratkaisunsa ja arvioida perusteiden riittävyyttä. Toiminta muodostuu siten jatkuvaksi ongelmanratkaisuprosessiksi, jossa korostuu tutkiva toiminta, kehittäminen ja uuden osaamisen synnyttäminen. Tuloksena syntyy luomus, uusi toimintatapa, malli tai tuote. Oppiminen ilmenee asiantuntijan tapana määritellä jatkuvasti uudelleen tehtävänsä, toimintansa ja tavoitteensa. Tällöin opiskelija toimii kompetenssinsa ylärajoilla ja joutuu usein ylittämään rajansa. Prosessin aikana hän jatkuvasti oppii uutta ja kasvattaa samalla asiantuntijuuttaan.

Uuden tiedon mielekäs käyttö vaatii sen integroimista riittävän laajaan kontekstiin, jotta tietoa ei vain osata toistaa, vaan myös ymmärtää ja käyttää. Kehitettäessä valittua kohdetta omaksutaan sellaisia toi-mintamalleja, jotka edesauttavat selviytymistä uusissa tilanteissa ja antavat valmiuden kohdata uusia haasteita ja lähestyä ongelmia yhä uusista suunnista.

Kehittämistoiminta tapahtuu osana jaetun asiantuntijuuden tiimiä. Toimiessaan osana yhteisöä opiskelija on vuorovaikutuksessa muiden oppijoiden, opettajien ja työelämän kumppanien kanssa omaksuen samalla asiantuntijakulttuurille ominaisen tavan toimia. Osaamisen kehittämisessä ratkaisevaa on kulttuuritiedon kasautuminen suoritukseen liittyvästä taidon alueesta, taitojen luonteesta, tekniikoista ja niiden opettamisesta.

Kehittämisen kohteeksi valitut hankkeet mahdollistavat opiskelijoiden kosketuksen aitoihin työelämän kehittäjiin. Vuorovaikutus mahdollistaa osaamisen kehittymisen lisäksi valmiuksia toimia työelämän verkostoissa ja siirtyä joustavasti työelämään. Hankkeiden myötä opitaan verkostotoiminnan perusteita, sosiaalisuutta ja kommunikointia alan asiantuntijoiden kanssa. Yhteistoiminta monipuolisen asiantuntijajoukon kanssa opettaa myös ymmärtämään verkostoitumisen perusajatusta järkevästä työnjaosta eri asiantuntijuusalueiden kesken.

### **Opiskelu koulutusohjelmassa**

Turvallisuusalan koulutusohjelman opiskelijat kasvavat turvallisuusalan asiantuntijoiksi vähitellen. Opiskelu koulutusohjelmassa on porrastettu siten, että se mahdollistaa asiantuntijuuden asteittaisen syvenemisen.

Opintojen alkuvaiheessa opiskelija oppii käyttämään oppimisen välineitä ja soveltamaan niitä erityisesti LbD

-toimintakontekstissa. Lisäksi opiskelija saavuttaa myös muita valmiuksia kuten esimerkiksi valmiuden projektimaiseen työskentelyyn ja tutkivaan työtapaan. Samaan aikaan opiskelija alkaa perehtyä turvallisuusalan substanssiin ja hahmottaa alan merkitystä osana yhteiskuntaa.

Turvallisuusalan erityisosaamisen rinnalla opiskelija luo ja kehittää myös liiketoiminta- ja johtamisosaamistaan. Nämä osaamisalueet sidotaan myös turvallisuusalan toimintaympäristöön ja niitä opiskellaan ensimmäisestä lukuvuodesta lähtien.

Toinen lukuvuosi on turvallisuusalan osaamisen kehittämisen aikaa. Opiskelija luo itselleen perustan ja valmiudet toimia erilaisissa turvallisuuden toimintaympäristöissä. Tätä tavoitetta tukee työharjoittelu, jonka sisältöön opiskelija voi itse vaikuttaa. Opintojen alkuvaiheeseen sijoittuvassa ensimmäisessä työharjoittelussa opiskelija luo sillan työelämäänsä. Opintojen loppuvaiheen toisessa harjoittelussa hän syventää osaamistaan käytännössä ja pyrkii profiloitumaan alan kehittäjäksi.

Kolmantena lukuvuotena opiskelija syventää turvallisuusalan osaamistaan. Lukuvuoden teemojen tavoitteena on ennen kaikkea palvella opiskelijaa opitun soveltamisessa ja kehittämisessä alansa kehittäjäksi. Opinnäytetyö palvelee tätä samaa tavoitetta, minkä lisäksi se antaa opiskelijalle mahdollisuuden edelleen syventää omaa yksilöllistä opintopolkuaan, jota hän on jo rakentanut mm. valitsemillaan vapaavalintaisilla opinnoilla.

|       |                                                            | 1. vuosi | 2. vuosi | 3. vuosi | 4. vuosi |
|-------|------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|
| OP    | OPINNOT                                                    | 60       | 60       | 60       | 30       |
| 067   | TURVALLISUUSALA JA AMMATILLINEN KASVU                      |          |          |          |          |
| 00176 | Kasvu turvallisuusalan asiantuntijaksi                     | 10       |          |          |          |
| 00177 | Ökad säkerhet i organisationer                             | 5        |          |          |          |
| 00178 | Riskienarviointi turvallisuuden kehittämisessä             | 10       |          |          |          |
| 006   | LIIKETOIMINTAOSAAMINEN                                     |          |          |          |          |
| 00004 | Toimintaympäristö, klusterit ja liiketoimintamallit        | 10       |          |          |          |
| 00005 | Asiakkuuksien kehittäminen ja johtaminen                   |          | 10       |          |          |
| 00006 | Liiketoiminnan suorituskyvyn johtaminen                    |          | 10       |          |          |
| 007   | JOHTAMISOSAAMINEN                                          |          |          |          |          |
| 00007 | Vastuullinen johtaminen työyhteisössä                      |          | 10       |          |          |
| 00009 | Luova tiimi                                                |          |          | 10       |          |
| 00008 | Vaikuttavuus ja viestintä organisaatiossa                  |          | 10       |          |          |
| 00010 | Osaamisen kehittäminen ja kouluttajuus                     |          |          | 10       |          |
| 010   | TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ TOIMINTA PALVELUKEHITYKSESSÄ          |          |          |          |          |
| 00018 | Palveluinnovaatioiden kehittäminen                         |          | 10       |          |          |
| 00019 | Palveluinnovaatiot yrityskehityksessä                      |          | 10       |          |          |
| 00020 | Palveluyrittäjyys                                          |          | 10       |          |          |
| 068   | YKSILÖN JA YHTEISÖN TURVALLISUUS                           |          |          |          |          |
| 00179 | Henkilöturvallisuuden kehittäminen                         | 10       |          |          |          |
| 00180 | Rikostorjuntaosaaminen                                     |          | 10       |          |          |
| 00381 | Harjoittelu 1, turvallisuusalan koulutusohjelma            |          | 15       |          |          |
| 047   | LAUREAN YHTEISET OPINNOT                                   |          |          |          |          |
| 00194 | Englannin kielen valmentavat opinnot                       | 3        |          |          |          |
| 00195 | Ruotsin kielen valmentavat opinnot                         | 3        |          |          |          |
| 00202 | Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti                  | 0        |          |          |          |
| 00203 | Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti                    | 0        |          |          |          |
| 00189 | Matematiikan valmentavat opinnot                           |          |          |          |          |
| 00190 | Opiskelijatuutoritoiminta                                  |          |          |          |          |
| 00191 | Kansainvälinen opiskelijatuutoritoiminta                   |          |          |          |          |
| 00192 | Johdatus espanjan- ja portugalinkieliseen maailmaan        |          |          |          |          |
| 00193 | Introduction to Studies in the Baltic Sea Region           |          |          |          |          |
| 00331 | Innoplaza, yrittäjyyden opintojakso                        |          |          |          |          |
| 00387 | Go abroad                                                  |          |          |          |          |
| 00388 | Suomen kielen ja viestinnän valmentavat opinnot            | 3        |          |          |          |
| 00392 | Työskentely ja kehittäminen asiantuntijayhteisössä         |          |          |          |          |
| 069   | TURVALLISUUDEN KEHITTÄMISOSAAMINEN                         |          |          |          |          |
| 00181 | Fyysinen turvallisuus ja tekniset turvallisuusjärjestelmät |          | 10       |          |          |
| 00182 | Omatoiminen varautuminen ja valmiussuunnitteluosaaminen    |          | 10       |          |          |
| 00183 | Logistisen toiminnan ja ympäristön turvallisuus            |          | 10       |          |          |

|       |                                                    |    |    |    |    |
|-------|----------------------------------------------------|----|----|----|----|
| 00382 | Harjoittelu 2, turvallisuusalan koulutusohjelma    |    |    | 15 |    |
| 070   | SOVELTAVA<br>TIETOTURVALLISUUSOSAAMINEN            |    |    |    |    |
| 00185 | Tietoverkkojen ja järjestelmien turvallisuus       |    | 10 |    |    |
| 00393 | Tietoturvallisuuden hallinta                       |    | 10 |    |    |
| 071   | TURVALLISUUDEN HALLINTA JA TUTKIVA<br>KEHITTÄMINEN |    |    |    |    |
| 00188 | Turvallisuustiedon hallinta                        |    |    | 10 |    |
| 019   | OPINNÄYTETYÖ                                       |    |    |    |    |
| 00043 | Opinnäytetyö                                       |    |    |    | 15 |
|       |                                                    | 60 | 60 | 60 | 30 |

## 067 TURVALLISUUSALA JA AMMATILLINEN KASVU, 25 op

### Kuvaus:

Opiskelija osaa työelämälähtöisen tutkivan toiminnan perusteet, ennakoivan, tutkivan ja kehittävän työtavan. Hän osaa käyttää riskienarviointia turvallisuuden kehittämisessä. Opiskelija suorittaa toisen kotimaisen kielen virkamiestutkinnon.

### Opiskelija osaa:

- hahmottaa itsensä kehittämisen tavoitteita ja valita kehittämisen kohteita
- hahmottaa turvallisuusalan aseman ja merkityksen yhteiskunnassa
- luoda henkilökohtaisen oppimisen tavoitteet ja suunnitelmat (HOPS)
- hahmottaa ja arvioida alan osaamista ennakoivan tutkimuksen avulla
- luoda sisältöjä ja hahmottaa käsitteistöä englanninkielisestä aineistosta
- toimia sosiaalisessa arvoverkostossa ja osaamista rikastavassa yhteisössä
- havaita uusien ratkaisujen ja palvelujen merkityksiä menestymisen edellytyksinä
- sitoutua ja motivoitua vaikuttavaan toimintaan työyhteisössä ja toimialueen arvoverkostossa
- tarpeelliset työmenetelmät ja työvälineet
- perustella asiat kirjallisesti
- toimia työyhteisössä ruotsin kielellä

### Sisältö:

Teeman opintojaksot muodostavat kehittämisen kokonaisuuden, jonka lähtökohdat määräytyvät opiskelijan omista lähtökohdista ja alalla menestymisen edellytyksistä. Alalla tarvittavan ydinosaamisen ja tulevaisuuden tutkimuksen avulla hahmotetaan tärkeitä kehittämiskohteita ja muodostetaan kestävä pohja motivoitumiselle ja kehittäjäksi oppimiselle. Opintojaksoissa tarkastelunäkökulmana on osaamisen yhdistäminen ja osaamisen tuottaminen arvoverkostoon. Opintojaksot kiinnittävät opiskelijan valitseman oppimisen kohteellisuuden, toiminnan ja motivaation. Osa opinnoista toteutetaan ruotsinkielisenä, mikä tuottaa toisen kotimaisen kielen virkamiestutkinnon.

### Osaamisen kehittyminen:

Teema on aloitusteema ja sijoittuu ammatillisen kasvun alkuun ensimmäiseen opintovuoden aloitukseen. Oppijan kehittämisosaaminen ja motivaatio ilmenee yhteisöllisenä tutkivana ja kehittävänä työtapana. Oppimisprosessin lähtökohta on alan ja alueen kehittäminen sekä toimiminen arvoverkostossa. Opiskelijan omat tavoitteet ja kehittämisen kohteet laaditaan henkilökohtaiseksi opintosuunnitelmaksi (HOPS)

## 00176 Kasvu turvallisuusalan asiantuntijaksi, 10 op

### Opiskelija osaa:

- tunnistaa turvallisuusalan toimijat sekä arvioida turvallisuusalan toimintaympäristöä
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida oman oppimisensa lähtökohtia
- käyttää valittua menetelmää tutkimuksellisessa hanketyössään sekä perustella käyttämiään tutkimuksellisia työkaluja (menetelmiä) ja niiden valintaa myös eettisen näkökulman mukaan

### Opintojakson sisältö:

- turvallisuusala
- oppimisen työkalut
- henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)
- tutkimuksellisen ajattelun perusteet

### Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa syntyvä osaaminen on kehittämisosaamisen perusta. Opiskelijaryhmät kartoittavat turvallisuusalan ydinosaamista ja tulevaisuuden osaamistarpeita. Opintojaksossa hahmotetaan uuden osaamisen vaikuttavuus ja merkitys arvoverkostolle sekä aluekehitykselle. Opiskelija arvioi oman osaamisensa arvoa menestystekijänä ja mahdollistajana.

## 00177 Ökad säkerhet i organisationer, 5 op

### Opiskelija osaa:

- toimia turvallisuusalan työtehtävissä ruotsin kielellä verkoston jäsenenä aktiivisessa ja tavoitteellisessa roolissa
- hankkia ja hyödyntää omaan alaansa liittyvää ruotsinkielistä tietoa
- kehittää omaa ruotsin kielen taitoaan itsenäisen opiskelun avulla
- viestiä ruotsin kielellä siten, että hän saavuttaa vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.2. ja saa vähintään valtionhallinnon kielitutkinnon mukaisen hyvän tai tyydyttävän arvioinnin suullisesta ja kirjallisesta ruotsin kielen taidosta

#### **Opintojakson sisältö:**

- viestintä-, ICT-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot ruotsin kielellä
- turvallisuusalan keskeinen terminologia ruotsin kielellä

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakson aikana syntyvä osaaminen liittyy ruotsin kielellä tapahtuvaan viestintä-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaitojen kehittämiseen verkosto-osaajana työelämässä organisaation turvallisuuteen koskevista asioista. Osaamisen kehittämisen viitekehys on suomenkielisten työorganisaatioiden lisäksi ruotsia työkielenään käyttävät organisaatiot. Opintojakson aikana opiskelija saavuttaa vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.2.

#### **Edeltävät opinnot:**

Hyväksytysti suoritettu ruotsin kielen lähtötasotesti tai valmentavat ruotsin kielen opinnot.

### **00178 Riskienarviointi turvallisuuden kehittämisessä, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- erilaisia riskin määritelmiä ja riskiteorioita sekä osaa tehdä riskianalyysyjä erilaisilla menetelmillä
- etsiä ja hyödyntää erilaisia vahinkotilastoja ja -tutkimuksia riskien arvioinnissa
- laatia tilastollisia esityksiä ja analysoida tilastoja

#### **Opintojakson sisältö:**

- riski
- riskiteoria
- riskianalyysi
- riskianalyysityön organisointi
- erilaiset riskianalyysityökalut
- riskien arviointi
- vahinko
- vahinkotilasto
- tilastolähteet
- tilastollisen tutkimuksen perusteet
- tilaston peruskäsitteet
- excel
- tilastokuviot
- tilastojen vertailu
- tilastolliset tunnusluvut

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa osaaminen on riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan liittyvää osaamista.

### **006 LIIKETOIMINTAOSAAMINEN, 30 op**

#### **Kuvaus:**

Opiskelija osaa jäsentää toimialueensa elinkeinoelämää ja alueen klustereita sekä saa perusvalmiudet yrityksen liiketoiminnan ja prosessien kehittämiseen.

#### **Opiskelija osaa:**

- tarkastella kokonaisvaltaisesti yrityksen toimintaympäristöä ja analysoida sen keskeisiä muutosvoimia
- tunnistaa yritysten erilaisia liiketoimintamalleja ja ansaintalogiikkoja
- arvioida yrityksen toimintojen ja prosessien merkitystä kriittisinä menestystekijöinä ja sitä, miten ne luovat arvoa

asiakkaalle

- käyttää välineistöä, jolla yrityksiä pyritään ohjaamaan ja hallitsemaan
- laatia asiakaslähtöisen ja kannattavuuteen tähtäävän liiketoimintasuunnitelman

#### **Sisältö:**

Teeman opintojaksot muodostavat osaamisen kokonaisuuden, jolla opiskelija osaa tarkastella yrityksen toimintaa kokonaisvaltaisesti toimintaympäristössään. Perinteisten toimialojen sijaan liiketoimintaa jäsennetään toimialojen rajoja rikkovien klustereiden kautta. Yksittäisten yritysten toiminnan tasolla tarkastelun lähtökohtana toimivat yritysten liiketoimintamallit. Ne kuvaavat organisaation ydinlogiikkaa luotaessa arvoa, yritykselle, ja muille sidosryhmille. Alan yritysten perusprosesseihin liittyen keskeistä on tuotteiden/palvelujen markkinointiin, myyntiin, asiakkuuksien hallintaan ja liiketoiminnan ohjaus- ja tukiprosesseihin liittyvä osaaminen. Pakollisten opintojaksojen yhdessä muodostaman osaamisen pohjalta on valmius laatia asiakaslähtöinen ja kannattavuuteen tähtäävä liiketoimintasuunnitelma

### **00004 Toimintaympäristö, klusterit ja liiketoimintamallit, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- jäsentää toimintaympäristön rakennetta ja muutosvoimia sekä niihin liittyviä mahdollisuuksia ja haasteita
- jäsentää yrityksen liiketoimintaa liiketoimintamallien ja ansaintalogiikan avulla
- kuvata erilaisia arvoketjuja ja -verkostoja
- eritellä yrityksen liiketoiminnan perustoiminnot
- esittää asioita suullisesti ja visuaalisesti kohderyhmä huomioiden

#### **Opintojakson sisältö:**

- toimintaympäristön rakenteet ja keskeiset muutosvoimat alalla
- arvoketjut ja -verkostot
- erilaiset liiketoimintamallit ja ansaintalogiikat
- yritystoiminta ja yrittäjyys
- viestintä ja vuorovaikutustaidot

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee kokonaisvaltaisena näkemyksenä liiketoimintaympäristöstä. Osaaminen on yritystoiminnan kokonaisuuden jäsentämistä toimintojen kautta. Keskeistä on osata yleisellä tasolla eritellä, ketkä ovat yrityksen asiakkaita, miten asiakkaille luodaan arvoa, mikä on ansainnan mekanismi yrityksessä, mikä on yrityksen tapa toimia ja ketkä ovat sen kumppaneita.

#### **Edeltävät opinnot:**

Ei ole.

### **00005 Asiakkuuksien kehittäminen ja johtaminen, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- markkinoinnin tärkeimmät suuntaukset
- jäsentää erilaisia asiakkuuksia (kuluttaja, yritys tai julkinen laitos), asiakkaiden tarpeita ja käyttäytymisen perusteita
- hoitaa asiakkuuksia ja asiakkuuksien hallinnan perusprosesseja

#### **Opintojakson sisältö:**

- asiakaslähtöisyys kaikkia yrityksen toimintoja yhdistävänä tekijänä
- kuluttajakäyttäytymisen ja organisaatioiden ostokäyttäytymisen perusteet
- markkinoinnin kilpailukeinot
- asiakkuuksien hallinnan perusprosessit, kaupallistaminen, myyntityö, asiakassuhdemarkkinointi
- asiakkuuksien analysointi ja kehittäminen
- asiakaskannattavuus
- tuotteistamisen merkitys ja brändien kehittäminen
- valitut tutkimusmenetelmät

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee pitkäjänteisten ja kannattavien asiakassuhteiden jatkuvana analysoimisena, kehittämisenä ja johtamisena markkinoinnillisin keinoin. Asiakkaan tunteminen ja asiakasinformaation hallinta ovat asiakkuuksien kehittämisen ja johtamisen perusta. Keskeistä on ymmärtää asiakkuuksien johtamisen erilaisia haasteita riippuen siitä, millaisesta asiakasryhmästä on kyse, mitä arvoketjun tai -verkon vaihetta tarkastellaan ja kuinka tietointensiivistä liiketoimintaa on luonteeltaan, koska kukin näistä luo omanlaisensa haasteet asiakkuuksien kehittämiseksi ja johtamiseksi.

**Edeltävät opinnot:**

Toimintaympäristö, klusterit ja liiketoimintamallit -opintojakso tai vastaavat tiedot.

**00006 Liiketoiminnan suorituskvyn johtaminen, 10 op****Opiskelija osaa:**

- määrittää yrityksen kriittiset menestystekijät ja hahmottaa liiketoiminnan tavoitteiden strategialähtöisyyden
- jäsentää liiketoiminnan tavoitteita sekä taloudellisesta näkökulmasta, asiakkaan näkökulmasta, sisäisen toiminnan näkökulmasta että osaamisen ja sitoutumisen näkökulmasta
- tulkita ja hyödyntää yrityksen taloudellisia analyysejä
- tulkita yritystoimintaa sääteleviä normeja ja niiden merkitystä yrityksen toiminnan kannalta

**Opintojakson sisältö:**

- yrityksen kriittiset menestystekijät ja tasapainoinen mittaristo (BSC)
- sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen perusteet
- liiketoimintasuunnitelma

- liiketoiminnan eettisiä kysymyksiä
- tietojärjestelmät toiminnan ohjauksessa

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee tärkeimpien liiketoiminnan tavoitteiden ja mittareiden hallintana sekä toimintaa tukevien tietojärjestelmien hyödyntämisenä. Keskeistä on ymmärtää liiketoiminnan tavoitteiden strategialähtöisyys ja erilaisten analyysien rooli liiketoiminnan kokonaisuuden hallinnassa. Osaaminen ilmenee myös taitona arvioida liiketoiminnan eettisyyttä ja kehittää liiketoiminnan käytänteitä eettisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämpään suuntaan.

**Edeltävät opinnot:**

Toimintaympäristö, klusterit ja liiketoimintamallit -opintojakso tai vastaavat tiedot.

**007 JOHTAMISOSAAMINEN, 20 op****Kuvaus:**

- \* Opiskelija osaa analysoida ja kehittää johtamisosaamistaan sekä vaikuttaa asiantuntijana
- \* Opiskelija osaa johtaa työyhteisöä ja verkostoa strategian suunnassa

**Opiskelija osaa:**

- \* johtaa eettisesti ja tuloksellisesti työyhteisöjä ja verkostoja
- \* johtaa ja kehittää osaamista
- \* arvioida, johtaa ja kehittää tiimitoimintaa
- \* edistää luovuutta työyhteisössä
- \* johtaa ja kehittää monikulttuurista työyhteisöviestintää

**Sisältö:**

Teeman ensimmäisessä opintojaksossa opiskelija oppii johtamisen perustiedot ja -taidot, joilla hän osaa toimia ryhmän tai tiimin, työyhteisön ja organisaation johtamistehtävissä tai vaikuttajana asiantuntijaverkostoissa. Valinnaiset opintojaksot vahvistavat johtamisen viitekehykseen yhteiskunnallista aspektia syventäen osaamista innovatiivisuuden johtamisessa ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

**Osaamisen kehittyminen:**

Teema vahvistaa yksilön johtamisosaamista organisaatioiden viitekehyksessä täydentäen muiden opintojen

projektien ja tiimien johtamisosaamista.

### **00007 Vastuullinen johtaminen työyhteisössä, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- toimia vastuullisesti ja tavoitesuuntautuneesti organisaation johtamistilanteissa
- analysoida ja kehittää omaa toimintaansa vastuullisena työyhteisön ja tiimin jäsenenä
- soveltaa työläinsäädäntöä käytännön työtilanteissa

#### **Opintojakson sisältö:**

- strateginen johtaminen ja johtajuus
- itsensä johtamisen mallit
- organisaatiokulttuuri ja arvot
- henkilöstöjohtaminen/työhyvinvointi
- työoikeus ja työsuhteasiat

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee johtamisosaamisen keskeisten työvälineiden hallintana sekä vastuullisena käyttämisenä työelämän johtamistilanteissa. Osaaminen muodostuu organisaation toimintarakenteiden, tavoitteiden ja tuloksellisuuden perustalle. Näkökulmana on johtamisen eettinen vastuullisuus.

### **00009 Luova tiimi, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- \* Osaa johtaa luovan tiimin tulokselliseen toimintaan
- \* Osaa johtaa uutta luovaa ja kannustavaa vuorovaikutusta
- \* Osaa viedä idean käytäntöön organisaatiossa

#### **Opintojakson sisältö:**

- \* Luottamuksellisen tiimin toimintaedellytykset
- \* Luovat menetelmät
- \* Tiimiprosessi ja sen johtaminen
- \* Vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- \* Ideasta tuloksiin

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakson näkökulmana on tiimitoiminta kehittämisen välineenä. Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee taitona toimia innovatiivisesti tiimin jäsenenä sekä johtaa proaktiivisesti ja tavoitteellisesti tiimin kehittämistoimintaa. Keskeisiä osaamisen alueita ovat tiimityössä tarvittavat aktiiviset vuorovaikutus- ja johtamistaidot, erilaisten ideointimenetelmien käyttäminen, tiimin toiminnan ja tavoitteiden analyysi, sekä osaamisen ja prosessien mallittaminen organisaatiossa. Osaaminen konkretisoituu innovaatioidean jalostamisena.

#### **Edeltävät opinnot:**

Vastuullinen johtamisosaaminen työyhteisössä -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **00008 Vaikuttavuus ja viestintä organisaatiossa, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- \* Suunnitella, toteuttaa ja arvioida organisaation viestintää suomeksi ja englanniksi
- \* Viestiä vaikuttavasti asiantuntijana itsestään, tehtävistään ja työyhteisöstään verkostojensa avulla.

#### **Opintojakson sisältö:**

- \* Viestinnän tehtävät verkostoissa ja organisaatiossa
- \* Organisaatioviestinnän tavoitteellinen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi
- \* Viestinnän suunnitelmallinen johtaminen
- \* Asiantuntijan viestintäosaaminen

\* Kulttuurien välinen viestintä

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojakson näkökulmana on toimiva organisaatioviestintä. Opintojakson osaaminen on viestinnällisin keinoin vaikuttamista yksilö-, työyhteisö- ja verkostotasoilla. Osaamisen kehittämisen viitekehys on suomenkielisten työorganisaatioiden lisäksi englantia työkielenään käyttävät organisaatiot. Opintojakso toteutetaan kaksikielisenä (suomi ja englanti).

**Edeltävät opinnot:**

Hyväksytysti suoritettu englannin kielen lähtötasotesti.

**00010 Osaamisen kehittäminen ja kouluttajuus, 10 op**

**Opiskelija osaa:**

- \* kehittää organisaation osaamista
- \* suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää organisaation osaamista lisääviä menettelytapoja

**Opintojakson sisältö:**

- \* osaamisen johtamisen menetelmät
- \* oppiva organisaatio ja verkostoituminen
- \* kehitysmuotoisen toimintakulttuurin luominen ja johtaminen
- \* kouluttajuus ja kouluttaminen

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojakson viitekehys on osaamisen johtaminen. Opintojakson painopistealueena on osaamisen kehittäminen kouluttamisen ja kehittämisen työvälineitä käyttäen, näkökulmana organisaation jatkuva oppiminen.

**Edeltävät opinnot:**

Vastuullinen johtamisosaaminen työyhteisössä –opintojakso tai vastaavat tiedot

**010 TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ TOIMINTA PALVELUKEHITYKSESSÄ, 10 op**

**Kuvaus:**

Opiskelija osaa innovatiivisesti kehittää ja luoda palveluliiketoimintaa käyttämällä soveltavan tutkimuksen ja kehittämisen menetelmiä.

**Opiskelija osaa:**

- hahmottaa liiketoiminnan kehittämisen tavoitteita
- toteuttaa pienimuotoisia t&k-hankkeita
- toimia osana rikastavaa yhteisöä monialaisessa ympäristössä
- tuottaa suunnitelmia ja uusia ratkaisuja
- edistää luovuutta toiminnallaan

**Sisältö:**

Teeman opintojaksot muodostavat kehittämisen kokonaisuuden, jonka lähtökohdat määräytyvät metropolialueen innovaatiotoiminnan lähtökohdista. Vapaasti valittavassa opintojaksossa tarkastelunäkökulmana on osaamisen yhdistäminen ja osaamisen tuottaminen klustereiden rajapinnoille. Opintojakso kiinnittää uuden osaamisen kehittämisen alkavan yritystoiminnan lähtökohtien tarkasteluun. Opintojen jälkeen opiskelija voi siirtyä kehittämään yrittäjyyttään ammattikorkeakoulujen yhteiseen yrittäjyysmoduuliin InnoPlazan tai alueella toimiviin esi- ja yrityshautomoihin.

**Osaamisen kehittyminen:**

Teema sijoittuu ammatillisen kasvun syventymisen vaiheeseen noin kolmanteen opintovuoteen, jossa oppijan kehittämisosaaminen ilmenee vakiintuvana tutkivana ja kehittävänä työtapana.

**00018 Palveluinnovaatioiden kehittäminen, 10 op**

**Opiskelija osaa:**

\* toteuttaa palveluinnovaation työelämäverkostossa

\* hyödyntää tiimiä asiantuntijatyössä

\* käyttää soveltavan t&k-toiminnan työvälineitä ja menetelmiä sekä toteuttaa tavoitteellisen kehittämisprojektin

**Opintojakson sisältö:**

\* palveluinnovaatiotoiminta

\* kontekstin ja tietämysperustan luonti

\* kehittämisprosessin suunnittelu, toteutus ja arviointi

\* työskentely jaetun asiantuntijuuden ryhmässä

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa tehdään tavoitteellinen kehittämisprojekti, jossa osaaminen on kehittäjän osaamista tutkivan toiminnan keinoin. Osaamisen kehittämisen kohde määrittyy Laurean tutkimus- ja kehittämislinjoista klusterikohtaisesti.

**Edeltävät opinnot:**

Keskeiset ammatilliset osaamisalueet (vähintään 120 op) tai vastaavat tiedot.

**00019 Palveluinnovaatiot yrityskehityksessä, 10 op****Opiskelija osaa:**

- analysoida alueen ja organisaatioiden osaamista ja määritellä siltä pohjalta kehittämistavoitteita
- toteuttaa tavoitteellisen kehittämisprojektin
- tuottaa uusia ratkaisuja, palveluja ja palvelujärjestelmiä
- arvioida niiden käyttökelpoisuutta joko alkavan yritystoiminnan (Start up) tai olemassa olevan yritystoiminnan kannattavuuden suhteen
- hahmottaa oman toimintansa vaikutuksen toimialueen arvoverkostossa
- edistää luovuutta toiminnallaan

**Opintojakson sisältö:**

- tutustuminen keskeisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämisstrategioihin
- kontekstin ja tietämysperustan luonti
- kehittämisprosessin suunnittelu, toteutus ja arviointi
- työskentely jaetun asiantuntijuuden ryhmässä osana innovaatioverkostoa
- kehittämis- ja tiedontarpeen analysointi
- syntyneen ratkaisun, palvelun, tuotteen tai järjestelmän käyttökelpoisuusarviointi
- tekijänoikeuskysymykset

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen on yritystoiminnan edistämiseen liittyvää tavoitteellista kehittämisosaamista. Opintojakso edistää innovaatiotoimintaa ja siihen perustuvaa yrittäjyyttä. Kehittämishankkeessa tuotetaan uutta osaamista ja arvioidaan osaamisen synnyttämää arvoa. Kehittämishankkeen toteuttamista varten muodostetaan osaamistarpeen pohjalta monialainen ryhmä.

**Edeltävät opinnot:**

Palveluinnovaatioiden kehittäminen –opintojakso tai vastaavat tiedot.

**00020 Palveluyrittäjyys, 10 op****Opiskelija osaa:**

- arvioida omia mahdollisuuksiaan innovaatiolähtöisen palveluliiketoiminnan käynnistämiseen
- laatia liikeideaan sopivan liiketoimintamallin

- laatia realistisen liiketoimintasuunnitelman
- käynnistää liiketoiminnan
- tulkita pienen yrityksen taloushallinnon raportteja

#### **Opintojakson sisältö:**

- liikeidea, liiketoimintamallit ja liiketoimintasuunnitelma
- aloittavan yrityksen talouden ja rahoituksen suunnittelu
- yritysmuodon valinta ja yritystoimintaa ohjaavat normit
- yrityksen perustamiseen liittyvät viranomaistoimenpiteet
- tuotekohtaiset kustannukset ja hinnoittelu
- yrittäjä työnantajana

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa opiskelija arvioi omia mahdollisuuksiaan viedä palveluinnovaatioon perustuva yritysidea käytännön yrittäjyydeksi. Opintojaksolla opiskelija tekee yrityksensä aloittamiseen liittyvän liiketoimintasuunnitelman, joka pitää sisällään asiaan kuuluvat asiapaperit. Opiskelija perehtyy suunnitelmanmukaisen yrityksen käytännön velvoitteisiin ja vastuisiin.

#### **Edeltävät opinnot:**

Palveluinnovaatioiden kehittäminen -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **068 YKSILÖN JA YHTEISÖN TURVALLISUUS, 25 op**

#### **Kuvaus:**

Opiskelija osaa määrittää yksilön ja yhteisön turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja näiden tekijöiden vai-kuuksia. Opiskelija osaa ylläpitää ja kehittää yksilön ja yhteisöjen turvallisuutta.

#### **Opiskelija osaa:**

- suojata yksilöä ja yhteisöä sisä- ja ulkopuolelta kohdistuvilta uhkilta
- soveltaa tutkimustietoa henkilöturvallisuuden hallinnassa ja kehittämisessä
- toimia käytännön työtehtävissä ja kehittää tehtävänsä turvallisuuden näkökulmasta
- vähentää rikollisuuden vaikutusta yksilöiden ja yhteisön turvallisuuteen

#### **Sisältö:**

Teemassa yksilöllä tarkoitetaan työntekijää, asiakasta tai muuhun sidosryhmään kuuluvaa henkilöä. Yhteisöjä ovat yritykset, julkisorganisaatiot, järjestöt sekä muut kolmannen sektorin toimijat ja perheet.

#### **Osaamisen kehittyminen:**

Teema sijoittuu ammatillisuuden rakentamisen vaiheeseen, jossa opiskelija oppii tutkivan ja kehittävän työtavan.

### **00179 Henkilöturvallisuuden kehittäminen, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- suojata henkilöstöä, asiakkaita ja muita sidosryhmiä sisä- ja ulkopuolelta kohdistuvilta uhkilta
- arvioida ihmisten käyttäytymistä vaara- ja onnettomuustilanteissa
- antaa ohjeita vaaratilanteita varten
- käyttää tietojaan turvallisuussuunnittelussa ja turvallisuuden kehittämisessä
- toimia työturvallisuuden asiantuntijan tehtävissä
- kehittää vapaa-ajan turvallisuutta
- toimia tutkivan ja kehittävän työtavan mukaisesti
- toimia asiantuntijayhteisössä

#### **Opintojakson sisältö:**

- yksilön ja ryhmän käyttäytymisen perusteet
- vastuu henkilöstö- ja asiakasturvallisuudesta
- yksityisyyden suoja työelämässä
- työturvallisuus
- matkustusturvallisuus

- vapaa-ajan turvallisuus
- kehittämisen työvälineet

#### **Opintojakson kuvaus:**

Tässä opintojaksossa opiskelija soveltaa riskienhallintaosaamistaan.

#### **Edeltävät opinnot:**

Riskien arviointi turvallisuuden kehittämisessä -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **00180 Rikostorjuntaosaaminen, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- laatia analyysin rikoksista ja niiden aiheuttamista vahingoista
- soveltaa rikollisuusteorioita, kriminologista tutkimustietoa ja rikosentorjuntastrategioita yksilön ja yhteisön turvallisuuden kehittämisessä
- käynnistää rikostorjuntayhteistyön eri tahojen kanssa ja kehittää sitä

#### **Opintojakson sisältö:**

- rikollisuus
- rikollisuuden torjunta
- kriminologinen tutkimus
- rikostorjuntayhteistyö

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakson aikana opiskelija saavuttaa kriminologisen tiedon hyväksikäyttöön liittyvää osaamista. Osaamisen viitekehyksenä on yksilön ja yhteisön turvallisuuden kehittäminen.

#### **Edeltävät opinnot:**

Riskienarviointi turvallisuuden kehittämisessä ja Henkilöturvallisuus -opintojaksot tai vastaavat tiedot.

### **00381 Harjoittelu 1, turvallisuusalan koulutusohjelma, 15 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- tunnistaa valitsemansa organisaation toimintakulttuurin, toiminta-ajatuksen, organisaatiorakenteen ja toimintatavat
- kehittää osaamistaan ja työtehtäväänsä turvallisuuden näkökulmasta

#### **Opintojakson sisältö:**

- harjoittelujakson suorittaminen

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa opiskelija harjoittelee osaamista työelämässä. Harjoittelussa opiskelija havainnoi työtään ja työympäristöään turvallisuuden kehittämisen näkökulmasta.

#### **Edeltävät opinnot:**

Turvallisuusala ja ammatillinen kasvu -teema sekä opintojakson Henkilöturvallisuuden kehittäminen -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **047 LAUREAN YHTEISET OPINNOT, 0 op**

### **00194 Englannin kielen valmentavat opinnot, 3 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- englannin perussanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

**Opintojakson sisältö:**

- englannin kielen keskeiset rakenteet
- englannin kielen perussanasto

**Opintojakson kuvaus:**

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan englannin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua englannin kielen varsinaisiin opintoihin.

**00195 Ruotsin kielen valmentavat opinnot, 3 op****Opiskelija osaa:**

- ruotsin perussanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

**Opintojakson sisältö:**

- ruotsin kielen keskeiset rakenteet
- ruotsin kielen perussanasto

**Opintojakson kuvaus:**

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan ruotsin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua ruotsin kielen varsinaisiin opintoihin.

**00202 Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op****Opintojakson kuvaus:**

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

**00203 Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op****Opintojakson kuvaus:**

Lähtötasotestin tekevät ne, joilla ruotsi sisältyy ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä oleviin aiempiin opintoihin, eivät kuitenkaan ne, joitten koulusivistyskieli on ruotsi.

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

**00189 Matematiikan valmentavat opinnot, 3 op****Opiskelija osaa:**

- koulutusalansa matemaattisten sovellusten edellyttämät perustaidot

**Opintojakson sisältö:**

- lukion lyhyen matematiikan kertaaminen

**Opintojakson kuvaus:**

Opiskelija harjoittaa matematiikan taitojaan ja kehittää valmiuksiaan niin, että kykenee suoriutumaan varsinaisten opintojen sisältämien matemaattisten sovellusten opiskelusta.

### **00190 Opiskelijatuutoritoiminta, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- hahmottaa oman ammattikorkeakoulunsa ja koulutusohjelmansa tavoitteet ja toimintatavat
- suunnitella uusien opiskelijoiden sitoutumiseen liittyviä toimintatapoja
- perehdyttää uusia opiskelijoita yhteisönsä oppimisympäristöön ja -kulttuuriin
- markkinoida Laurea-ammattikorkeakoulua ja sen opiskelumahdollisuuksia
- Laurean markkinoinnissa tarvittavia viestintä- ja markkinointitaitoja
- toimia mentorina erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille
- hahmottaa aktiivisen toiminnan merkityksen työyhteisön hyvinvoinnin edistäjänä

#### **Opintojakson sisältö:**

- Laurean yhteinen opiskelijatuutoreiden intensiivijakso
- toimipisteissä tapahtuva tuutoroinnin suunnittelu
- uusien opiskelijoiden perehdyttäminen
- Laurean opiskelumahdollisuuksien markkinoiminen
- opiskelijamentorina toimiminen
- henkilökohtainen tuutorointiosaamisen kehittäminen

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee uusien opiskelijoiden perehdyttämisenä ja vastuullisena käyttämisenä oman toimipisteen tai Laurean kannalta tyypillisissä opiskelijatuutorointia vaativissa tilanteissa. Osaaminen perustuu ammattikorkeakoulun tavoitteiden ja toimintakulttuurin peruskysymysten ymmärtämiseen

### **00191 Kansainvälinen opiskelijatuutoritoiminta, 5 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- hahmottaa oman ammattikorkeakoulunsa ja koulutusohjelmansa tavoitteet ja toimintatavat
- hahmottaa oman kulttuurin sisältöä
- suunnitella kansainvälisten opiskelijoiden ryhmäytymiseen liittyviä toimintatapoja
- perehdyttää kansainvälisiä opiskelijoita suomalaiseen oppimisympäristöön ja -kulttuuriin
- toimia aktiivisena työyhteisön hyvinvoinnin edistäjänä

#### **Opintojakson sisältö:**

- kansainvälisten opiskelijatuutoreiden intensiivikoulutus
- toimipisteissä tapahtuva tuutoroinnin suunnittelu
- uusien kansainvälisten opiskelijoiden perehdyttäminen
- vaihto-opiskelijoiden tuutorointi koko vaihdon ajan: osallistuminen vaihto-opiskelijoiden orientaatioon, järjestettyyn vapaa-ajan toimintaan
- henkilökohtainen ohjaamisen osaamisen kehittäminen

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee kansainvälisten tutkinto- ja vaihto-opiskelijoiden perehdyttämisenä ja vastuullisena käyttäytymisenä oman toimipisteen tai Laurean kannalta tyypillisissä kansainvälisissä tilanteissa. Osaaminen perustuu ammattikorkeakoulun tavoitteiden ja toimintakulttuurin peruskysymysten sekä suomalaisen kulttuurin ymmärtämiseen.

### **00192 Johdatus espanjan- ja portugalinkieliseen maailmaan, 3 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- hahmottaa alueen kulttuureille tyypilliset toimintapiirteet
- analysoida aluetta toimintaympäristönä oman alansa näkökulmasta
- integroida alueen osaamisen osaksi omaa ammatillista kasvuaan

**Opintojakson sisältö:**

- opiskelijanäkökulmia Hilu-opintojen suorittamiseen
- alueen kulttuureille tyypilliset toimintaperiaatteet
- valittujen yritysten /organisaatioiden/ järjestöjen, joilla on toimintaa Espanjassa, Portugalissa tai Latinalaisessa Amerikassa ( kuvaus ja analyysi)

**Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso koostuu yhteisestä tapaamisesta, kirjallisesta tehtävästä ja kirjatentistä.

Opintojakso on johdanto "Hilu" –opintokokonaisuudelle. Kansainväliset, tietyille alueelle suuntautuneet, opintokokonaisuudet on suunniteltu opiskelijalle, joka haluaa koota laajempaa kv-osaamista. Tavoitteena on tuottaa perustiedot kohdealueesta toimintaympäristönä, valmentaa alueeseen liittyvään toimintaan opiskelijan koulutusallalla ja tukea opiskelijan työllistymistä. Opinnot ovat monialaisia. Koko kv-opintokokonaisuudesta saa erillisen todistuksen. Opintoja voi suorittaa myös pienempinä kokonaisuuksina. "Hilu"-opintojen lisäksi tarjolla on Itämeren alueen opinnot. Aasia-osaamista voi kehittää valtakunnallisessa Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkostossa. (Lisätietoja Laurean www-sivuilta.)

Opinnot suoritetaan osana tutkintoa. Yhteisen johdannon aikana opiskelija laatii opinnoista vastaavan opettajan kanssa HOPSin, jossa polun eteneminen hahmotellaan. Kv-opintokokonaisuuden laajuus on 60 op, josta kieli- ja kulttuuriopinnot, ammattiopinnot, harjoittelu ja opinnäytetyö kukin käsittävät yleensä 15 op.

Opintojen kieli- ja kulttuuriopinnoilla tavoitellaan kohdealueen toimivaa kieli- ja kulttuurista osaamista. Ammattiopintoja tarjotaan erityisesti tietyille alueelle suunnattuina tai normaalien opintojen puitteissa, opintojaksoista ja aihepiireistä, jotka kuuluisivat opiskelijan tutkintoon joka tapauksessa. Opettajan kanssa sovittu näkökulma kohdentaa "tavallisen" opintojakson kohdealueen suuntaan. Harjoittelun tulee liittyä kohdealueeseen.

Tutkintoon kuuluva opinnäytetyö tehdään myös kohdealueeseen liittyen.

Hilu, El mundo hispano-luso parlante tarkoittaa koko espanjan- ja portugalinkielistä maailmaa. Suomen elinkeinoelämän kasvava mielenkiinto mm. Latinalaista Amerikkaa kohtaan ja lisääntynyt yhteistyö EU:n sisällä johtivat Hilu-opintopolun avaamiseen. Nämä opinnot valinnut opiskelija suuntaa opintojaan espanjan- ja/tai portugalinkieliseen maailmaan. Hilu-opintopolku tuo opiskelijalle mahdollisuuden kehittää tämän kohdealueen erityisosaamista ja asiantuntijuutta työelämää silmälläpitäen. Opinto-ja on mahdollista valita myös yhteistyökorkeakoulujen tarjonnasta.

**00193 Introduction to Studies in the Baltic Sea Region, 3 op****Opiskelija osaa:**

- sketch the political, economic, social and ecological special features of the Baltic Sea region
- analyze the Baltic Sea region as an operating environment in relation to own field of study
- integrate the competence concerning the Baltic Sea region as a part of own professional growth

**Opintojakson sisältö:**

- students' experiences of the Hilu path
- typical operational characters of the region's cultures
- description and analysis of selected companies/organisation/associations operating in Spain, Portugal or Latin America

**00331 Innoplaza, yrittäjyyden opintojakso, 15 op****Opiskelija osaa:**

- arvioida ominaisuuksiaan ja edellytyksiään yrittäjäksi ryhtymiseksi
- toimia monitaustaisen opiskelijatiimin jäsenenä
- kehitellä liikeideoita
- arvioida liiketoimintamahdollisuuksia
- tutkia ja analysoida markkinoita ja asiakaskohderyhmiä
- laatia liikeideaan sopivan liiketoimintamallin ja ansaintalogiikan

- laatia liikeidean pohjalta realistisen liiketoimintasuunnitelman laskelmiseen
- esitellä tiivistetysti liiketoimintasuunnitelmansa muille

#### **Opintojakson sisältö:**

- innovaatioprosessi ja -järjestelmät
- yrityksen sisäinen ja ulkoinen analyysi sekä positiointi markkinoilla
- liikeidea, liiketoimintamalli ja liiketoimintasuunnitelma
- asiakaslähtöisyys, kilpailukyky, myynti ja markkinointi
- yrityksen talouden ja rahoituksen suunnittelu
- yritystoimintaa ohjaavat normit

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojaksolla opiskelijalle kehittyy taito aloittavan yrityksen liiketoimintasuunnitelman laatimiseen innovatiivisen liikeidean pohjalta. Eri ammattikorkeakoulujen ja eri alojen opiskelijat työskentelevät tiimeissä sovittuina ajankohtina usean kuukauden ajan ja tuottavat yhdessä liiketoimintasuunnitelmia. Opintojakso koostuu kolmesta moduulista. Liiketoimintasuunnitelman tekoa tukee opiskelijan mahdollisuus suorittaa suunnitelman tekoa edistäviä opintoja myös muissa mukana olevissa ammattikorkeakouluissa. Kunkin ammattikorkeakoulu myöntää opiskelijalleen suorituksesta kokonaisuudesta 15 op. Opintojakson vastuuopettajina toimivat Jussi Järvi ja Teppo Leppälahti

### **00387 Go abroad, 3 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- toimia menestyksekkäästi vieraan maan opiskelu- ja työympäristössä

#### **Opintojakson sisältö:**

- kulttuurien kohtaamisen prosessi
- kohdemaata ja kohteena oleva korkeakoulu, yritys tai organisaatio
- suomalainen kulttuuri ja koulutusjärjestelmä
- vaihtoon liittyvät käytännön järjestelyt

#### **Opintojakson kuvaus:**

Saadakseen EU:n myöntämän Erasmus-apurahan tai Laurea-ammattikorkeakoulun muista varoista myöntämän apurahan, kv-vaihtoon tai -työharjoitteluun lähtevältä opiskelijalta edellytetään pääsääntöisesti, että hän suorittaa kv-opintoihin valmentavat opinnot.

Opintojaksoon sisältyy lähiopintoja, verkko-opintoja ja oppimistehtäviä jotka vaihtelevat yksiköittäin/alueittain.

#### **Edeltävät opinnot:**

Opiskelijoille, jotka on valittu kansainväliseen opiskelijavaihtoon tai harjoitteluun.

### **00388 Suomen kielen ja viestinnän valmentavat opinnot, 3 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- toimia tarkoituksenmukaisesti opiskeluajan tekstitapahtumissa
- hyödyntää kielenhuollon ja kielitiedon apuvälineitä
- ottaa vastuun tiimitöiden viestintätehtävistä

#### **Opintojakson sisältö:**

- henkilökohtainen viestijäprofiili
- kielitiedon ja kielenhuollon apuvälineet
- erityyppisten tekstien ja puheiden laadinnan ohjeistukset

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opiskelija tulee tietoiseksi omista vahvuuksistaan viestijänä. Opiskelijan osaaminen ilmenee taitona ja halukkuutena kantaa vastuuta erilaisten tiimitöiden suullisesta ja kirjallisesta viestinnästä. Opiskelija lähestyy kielitietoa ja kielenhuoltoa aikuisen viestijän näkökulmasta ja harjaantuu käyttämään kielenhuollon apuvälineitä asiatekstin rakentamisessa.

## **00392 Työskentely ja kehittäminen asiantuntijayhteisössä, 3 op**

### **Opintojakson kuvaus:**

Työskentely ja kehittämien asiantuntijayhteisössä toteutetaan autenttisessa kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Opiskelijat osaavat jäsentää toiminnassa kehittämisen ja laadun ydinilmiöitä. Opiskelijat osaavat hakea järjestelmällisesti ratkaisuja asiantuntijaorganisaatiossa kehittämiskohteena oleviin toimintoihin ja ongelmiin.

Opiskelijat omaksuvat kehittämistyön periaatteet ja muodostavat kehittämistiimin. Kehittämistiimin opiskelijat osallistuvat lukuvuoden ajan johonkin Laurean kehittämistyöryhmään tai hankkeeseen.

Opiskelija saa kokemuksen tasavertaisena asiantuntijana toimimisesta. Hän saa valmiuksia kehittää omaa vaikuttamistaan, arvioida omaa toimintaansa vaikuttajana monipuolisessa innovaatioympäristössä ja yhteistoiminnallisena toimijana verkostoissa.

Opiskelija arvioi omaa toimintaansa käytänteiden muuttajana, kehittäjänä ja vaikuttajana.

## **069 TURVALLISUUDEN KEHITTÄMISOSAAMINEN, 45 op**

### **Kuvaus:**

Opiskelija osaa toteuttaa ennaltaehkäisevää turvallisuustoimintaa erilaisissa yhteisöissä. Hän osaa yllä-pitää turvallisuutta ja kehittää turvallisuustoimintaa yhteisön tarpeita vastaavaksi.

### **Opiskelija osaa:**

- käyttää kehittämisen menetelmiä
- kehittää kiinteistön turvallisuutta
- laatia turvallisuus-, pelastus- ja valmiussuunnitelmia
- kehittää logistisen toiminnan turvallisuutta
- arvioida toiminnan ympäristövaikutuksia ja huomioida ne turvallisuuden kehittämisessä
- antaa turvallisuuskoulutusta ja -valistusta
- seurata ja soveltaa alan tutkimusta kehittämisessä
- hahmottaa yhteisön turvallisuuden kokonaisvaltaisesti
- kehittää turvallisuutta yhteisöllisesti

### **Sisältö:**

Teeman opintojaksot sisältävät yhteisön turvallisuuden kehittämisen keskeisiä osaamisenalueita.

### **Osaamisen kehittyminen:**

Teema liittyy ammatillisen osaamisen laajentamisvaiheeseen, jossa opiskelijalla on kehittämisosaamista. Opiskelija harjoittelee vaikuttajana toimimista osaamisalueellaan

## **00181 Fyysinen turvallisuus ja tekniset turvallisuusjärjestelmät, 10 op**

### **Opiskelija osaa:**

- laatia kiinteistön rikosturvallisuusanalyysin
- suunnitella ja toteuttaa rakenteellisia ja teknisiä turvallisuusratkaisuja sekä turvallisuuspalveluja
- toteuttaa teknisten järjestelmien ja turvallisuuspalvelujen hankintaprosessin

### **Opintojakson sisältö:**

- kiinteistön rikosturvallisuus
- rakenteellinen murtosuojaus
- kulunvalvonta-, rikosilmoitin ja kameravalvontajärjestelmät
- yksityiset turvallisuuspalvelut
- osto- ja myyntiprosessi
- kannattavuuslaskelmat

### **Opintojakson kuvaus:**

Fyysisellä turvallisuudella tarkoitetaan kiinteistöjen, toimitilojen ja rakennusten sekä tapahtumaympäristöjen

turvallisuutta. Fyysiseen turvallisuuteen kuuluu turvallisuusvalvonta, tekniset järjestelmät ja vartiointi.

**Edeltävät opinnot:**

Henkilöturvallisuuden kehittäminen ja Liiketoiminnan suorituskyvyn johtaminen -opintojaksot tai vastaavat tiedot.

**00182 Omatoiminen varautuminen ja valmiussuunnitteluosaaminen, 10 op**

**Opiskelija osaa:**

- laatia omatoimiseen varautumiseen liittyvät turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat
- laatia poikkeusolojen valmiussuunnitelmat
- toteuttaa turvallisuuteen liittyviä koulutus- ja valistustapahtumia
- edistää paloturvallisuutta

**Opintojakson sisältö:**

- pelastuslainsäädäntö
- rakenteellinen paloturvallisuus
- alkusammutuskalusto
- paloilmoin-, savunpoisto- ja sammutusjärjestelmät
- tulitöiden turvallisuus
- vakuutusyhtiöiden suojeluohjeet
- poistumisturvallisuus ja turvallisuusselvitykset
- yleisötilaisuuksien turvallisuus
- poikkeusoloihin varautuminen
- turvallisuuskoulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen
- turvallisuussuunnitelman laatiminen ja turvallisuustoimien toteuttaminen

**Opintojakson kuvaus:**

Omatoimisen varautumisella tarkoitetaan tulipalojen ja onnettomuuksien omatoimista ennalta ehkäisyä ja ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaamista sekä oikeaa toimintaa vaaratilanteessa. Valmiussuunnittelulla ymmärretään yritysten ja julkishallinnon organisaatioiden varautumista poikkeusoloihin.

**Edeltävät opinnot:**

Fyysinen turvallisuus ja tekniset turvallisuusjärjestelmät -opintojakso tai vastaavat tiedot.

**00183 Logistisen toiminnan ja ympäristön turvallisuus, 10 op**

**Opiskelija osaa:**

- analysoida logistisen toiminnan turvallisuusriskejä sekä näiden pohjalta suunnitella ja toteuttaa turvallisuusratkaisuja
- analysoida palveluiden ja tuotteitten turvallisuutta sekä suunnitella ja toteuttaa näiden pohjalta erilaisia turvallisuusratkaisuja
- analysoida yrityksen ympäristöhallintaan liittyviä riskejä sekä suunnitella ja toteuttaa tarvittavat turvallisuusratkaisut

**Opintojakson sisältö:**

- logistinen järjestelmä
- tuoteturvallisuus
- palveluiden turvallisuus
- ympäristöturvallisuus

**Opintojakson kuvaus:**

Logistisella toiminnalla ymmärretään toimintoketjua, joka muodostuu tiedon, rahan ja materiaalin liikenteestä. Logistisen toiminnan turvallisuudella ymmärretään häiriötöntä tuotanto- ja palveluprosessia. Ympäristön turvallisuudella ymmärretään yritysten ympäristöriskien hallintaa.

Voidaan toteuttaa englannin kielisenä Security of Logistical Operations and the Environment.

**Edeltävät opinnot:**

Omatoiminen varautuminen ja valmiussuunnittelu -opintojakso tai vastaavat tiedot.

## 00382 Harjoittelu 2, turvallisuusalan koulutusohjelma, 15 op

### Opiskelija osaa:

- analysoida harjoittelupaikan turvallisuustoimintoja laadun, kannattavuuden ja jatkuvuuden näkö-kulmasta
- osaa arvioida omaa ammatillista osaamistaan
- osaa kehittää organisaation turvallisuustoimintoja asiantuntijayhteisön jäsenenä

### Opintojakson sisältö:

Harjoittelu ja kehittämistehtävä

### Opintojakson kuvaus:

Opiskelija kehittää harjoittelussa turvallisuusalan osaamistaan ja organisaation turvallisuutta toimimalla asiantuntijayhteisön jäsenenä.

### Edeltävät opinnot:

Fyysinen turvallisuus ja tekniset turvallisuusjärjestelmät ja Omatoiminen varautuminen ja valmiussuunnittelu -opintojaksot tai vastaavat tiedot.

## 070 SOVELTAVA TIETOTURVALLISUUSOSAAMINEN, 10 op

### Kuvaus:

Opiskelija osaa edistää ja kehittää tiedon suojaamiseen tarvittavia hallinnollisia ja teknologisia ratkaisuja, sekä toimintatapoja ja palveluita.

### Opiskelija osaa:

- hahmottaa tietoturvallisuuden osana organisaation strategiaa ja riskienhallintaa
- kartoittaa ja analysoida tietoon kohdistuvia turvallisuusuhkia ja niihin liittyviä tietoriskejä
- määrittää organisaation tietoturvallisuustarpeita ja etsiä niihin hallinnollisia ja teknologisia ratkaisuja ja toimintatapoja
- laatia organisaation tietoturvallisuusperiaatteita (politiikka, ohjeistus)
- suunnitella ja toteuttaa teknisiä tietoturva-arkkitehtuureita ja -ratkaisuja
- arvioida teknologisten tietoturvallisuusratkaisujen ja palveluiden sopivuutta erilaisten organisaatioiden tarpeisiin

### Sisältö:

Teeman opintojaksot muodostavat kokonaisuuden, jonka lähtökohtana on laaja-alainen tietoturvallisuus-käsitys sisältäen hallinnolliset tekijät, teknologiset ratkaisut, ohjeistuksen ja tietoturvallisuuskäyttäytymisen organisaatioissa. Osaaminen on perusta tietoverkkojen ja tietojärjestelmien toiminnan turvaamiselle sekä uusien tietoturvallisuuspalveluiden kehittämiselle. Osaaminen liittyy yhteen tietoverkot, tietojärjestelmät ja hallinnolliset tietoturvaratkaisut.

### Osaamisen kehittyminen:

Teema on tietoriskienhallinnan perusosaamista, jossa pääpaino on ratkaisujen ja palvelujen kehittämisessä ja soveltamisessa

## 00185 Tietoverkkojen ja järjestelmien turvallisuus, 10 op

### Opiskelija osaa:

- tunnistaa ja analysoida tietojärjestelmien haavoittuvuuksia
- varautua tietojärjestelmien toimivuuteen erilaisissa häiriötilanteissa
- soveltaa teknisiä tietoturvallisuusratkaisuja
- määrittää turvallisuusvaatimukset tietojärjestelmien kehittämisessä ja hankinnassa
- laatia järjestelmien jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia

### Opintojakson sisältö:

- IP-verkkojen perusteet (turvallisuusalan koulutusohjelma)
- tietojärjestelmiin kohdistuvat uhat ja niiden aiheuttamat riskit

- tekninen suojaus tietoriskeiltä
- tiedon luottamuksellisuuden ja eheyden turvaaminen tietojärjestelmissä ja -verkoissa
- salakirjoituksen perusteet ja sovellukset
- julkisen avaimen infrastruktuuri
- tietoverkkojen tietoturvalukskysymykset
- tietojärjestelmiin tunkeutumisen estäminen
- jatkuvuus- ja toipumissuunnittelu

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso liittyy opiskelijan kehittymiseen tietojärjestelmien ja -verkkojen turvallisuusosaamisen soveltamisessa.

Voidaan toteuttaa englannin kielisenä Security of Data Networks and Systems.

#### **Edeltävät opinnot:**

Tietoturvaluksuuden hallinta -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **00393 Tietoturvaluksuuden hallinta, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- soveltaa tietoturvaluksuuden peruskäsitteitä
- käyttää riskienhallinnan menetelmiä tietoturvaluksuuden kehittämisessä
- suojata organisaatiota tietoriskeiltä ja arvioida tietoriskien toteutumisen vaikutuksia toimintaan
- suunnitella organisaation kokonaisvaltaisen tietoriskien hallintajärjestelmän soveltaen teknisiä ja hallinnollisia tietoturvaratkaisuja
- soveltaa tietosuojaa, tietoturvaluksuuteen ja tietorikollisuuteen liittyvää lainsäädäntöä
- laatia järjestelmien jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia

#### **Opintojakson sisältö:**

- tietoturvaluksuuden osa-alueet ja peruskäsitteet
- tietoturvaluksuusvastaavan tehtävät organisaatiossa
- ulkoiset ja sisäiset tietoturvaaukat sekä niihin liittyvien tietoriskien analysointi ja arviointi
- tietoriskeiltä suojaus teknisin ja ei-teknisin keinoin
- tietosuojaa ja tietoturvaluksuuteen liittyvä lainsäädäntö
- henkilöstöturvallisuus ja tietoturvaluksuustietoisuus
- turvallisuusselvitykset ja salassapitosopimukset
- tietoturvaluksuuspolitiikka ja -ohjeisto
- tietoriskien hallintajärjestelmän ja tietoturvaluksuuden kehitysohjelman suunnittelu
- jatkuvuus- ja toipumissuunnittelu

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso liittyy opiskelijan kehittymiseen tietoturvaluksuusosaamisen soveltamisessa. Osaaminen ilmenee ennen kaikkea kykynä analysoida ja arvioida organisaation tietoriskejä, suojausua niiltä ja arvioida niiden mahdollisia vaikutuksia organisaation toimintaan. Tavoitteena on oppia rakentamaan kokonaisvaltaisen tietoriskien hallintajärjestelmä.

Voidaan toteuttaa englannin kielisenä Managing Information Security (MIS).

### **071 TURVALLISUUDEN HALLINTA JA TUTKIVA KEHITTÄMINEN, 10 op**

#### **Kuvaus:**

Opiskelija osaa luoda yhteisön tarpeita vastaavan turvallisuuden hallintajärjestelmän. Hän osaa hallita, tutkia ja kehittää turvallisuutta yhteisössä

#### **Opiskelija osaa:**

- hyödyntää turvallisuusalan uusinta tutkimusta kehittämisessä
- tutkia ja kehittää turvallisuutta
- johtaa turvallisuutta organisaation strategian pohjalta
- laatia turvallisuuspolitiikan ja toimintaperiaatteet

- kehittää kansainvälisten toimintojen turvallisuutta
- suunnitella ja toteuttaa henkilöstön turvallisuuskoulutusta
- turvallisuuspalvelujen tuotekehityksen
- myydä ja markkinoida turvallisuuspalveluja
- turvallisuus- ja kriisiviestinnän

#### **Sisältö:**

Turvallisuuden hallintajärjestelmällä tarkoitetaan turvallisuusasioiden ja turvallisuuden johtamista, turvallisuustiedon hallintaa ja turvallisuusasioiden organisointia yhteisöjen turvallisuustarpeiden perusteella.

#### **Osaamisen kehittyminen:**

Opiskelija osoittaa koulutusohjelman osaamisalueiden kokonaishallintaa ja asiantuntijuutta. Asiantuntijana toimimisen perustana on tutkimus- ja kehittämisosaaminen.

### **00188 Turvallisuustiedon hallinta, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- kartoittaa organisaation tietotarpeet turvallisuuden johtamisen näkökulmasta
- analysoida ja soveltaa organisaation ulkopuolelta saatavia turvallisuustietoja
- analysoida ja soveltaa organisaatiossa syntyviä tietoja
- kartoittaa ja hallita ulkopuolisten turvallisuustietotarpeita organisaatiolta
- suunnitella ja kehittää turvallisuustiedon hallintajärjestelmää
- kartoittaa ja kehittää turvallisuusosaamista organisaatiossa

#### **Opintojakson sisältö:**

- organisaation tietotarpeet
- ulkopuolelta saatavan tiedon käsittely
- turvallisuustiedot organisaatiosta ulospäin
- tarvittavan tiedon hallintajärjestelmät
- turvallisuustiedon osaamistarpeiden kartoitus organisaation eri tasoilla
- turvallisuusosaamisen kehittäminen

#### **Opintojakson kuvaus:**

Opintojakso liittyy opiskelijan kehittymiseen kokonaisvaltaisen turvallisuuden hallinnassa. Osaaminen ilmenee ennen kaikkea kykyä havaita organisaation turvallisuustietotarpeet turvallisuuden hallinnan näkökulmasta. Oikein suunniteltu turvallisuustiedon hallintajärjestelmä mahdollistaa turvallisuusosaamisen tavoitteellisen kehittämisen

#### **Edeltävät opinnot:**

Turvallisuuden hallintajärjestelmän kehittäminen -opintojakso tai vastaavat tiedot.

### **019 OPINNÄYTETYÖ, 15 op**

#### **Sisältö:**

Kaikkiin Laurean koulutusohjelmiin sisältyy 15 opintopisteen laajuinen opinnäytetyö, joka kytkeytyy osaamista syventäviin opintoihin. Opinnäytetyö voi liittyä myös ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä harjoitteluihin. Opinnäytetyön tekemisessä noudatetaan Laurea -ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistoa.

### **00043 Opinnäytetyö, 15 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- esittää perusteltuja työelämää koskevia kehittämisohdotuksia
- käsitteellistää työelämän ilmiöitä tutkittuun tietoon perustuen
- käyttää sopivia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä uuden tiedon tuottamiseksi
- toimia kehittämishankkeissa yhteistoiminnallisesti ja vastuullisesti työelämän ja muiden yhteistyökumppanien kanssa
- arvioida omaa toimintaansa ja omia ratkaisujaan kriittisesti
- hallita kokonaisuuksia sekä esittää asiansa loogisesti ja perustellen

**Opintojakson sisältö:**

- opinnäytetyöprosessiin ja kehittämishankkeeseen perehtyminen ja aiheen ideointi
- opinnäytetyösuunnitelma, jossa kuvataan opinnäytetyön tausta ja tavoitteet, keskeinen aihetta koskeva tutkittu tieto, käytettävät tutkimus- ja kehittämismenetelmät sekä toteuttamissuunnitelma
- opinnäytetyön toteuttaminen
- opinnäytetyön raportointi ja julkistaminen
- kypsyysnäyte

**Opintojakson kuvaus:**

Opinnäytetyö on osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä. Se palvelee opiskelijan ammatillista kehittymistä sekä työelämää ja aluekehitystä. Opinnäytetyö kehittää työtä ja työelämän käytänteitä ja voi tuottaa myös laajemmin merkityksellisiä innovaatioita.

Opinnäytetyön lähtökohtana on työelämän kehittämishaaste. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen ja tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa tietoa, sitä selittävää, tutkimuksellista tietoa sekä työelämää varten tuotettua uutta osaamistietoa.

Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen suorittamisen. Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kielitaitoa.